ԺԶ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 3939 — 13/25 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1899 — 14 ՇԵՎՎԱԼ 1316 — ՇԱԲԱԹ

درعلیه غلطه‌ده (آرەولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues à la Direction du Journal "AREVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղ.ռ
» » » վեցամսեայ. 70 »
» » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրն
» » վեցամսեայ. 20 »
Դրամի փոխարէն փոստի թուղթ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փոխ 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ.

ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԹՈՇԱԿ

Թիֆլիսի Ներսիսեան վարժարանի Հոգաբարձութիւնը ուսուցչական հանգստեան թոշակի համար ծրագիր մը ներկայացուցած էր Ս. Հայրապետին, որ վերջերս քանի մը բարեփոխումներով վաւերացուցած է զայն։ Այդ ծրագրին մանրամասնութիւնները թէև չհրատարակուեցան դեռ, սակայն անշուշտ գործը հաստատուն հիմերու վրայ դրուած է։ Վարժարանին Հոգաբարձութիւնը իր կողմէ որոշեր է օգնել թոշակարկղին, յատկացնելով անոր տասնըհինգ տարուան համար՝ 3000 րուպլի նպաստ, որպէս զի կազմուի դրամագլուխ մը և թոշակարկղը կարենայ գործել յաջող կերպով։ Հոգաբարձութիւնը յոյս ունի որ բարերարներ ալ կը գտնուին նոյն նպատակին դրամ յատկացնող։

Այսպէս ահա ապահովուած է Թիֆլիսի Ներսիսեան վարժարանի ուսուցիչներու ապագան։ Հոն՝ երբ հայ վարժապետը երկար տարիներ իր շունչը սպառելէ և մտքերը չարչրկելէ ետքը, հասնի այն տարիքին, ուր այլ ևս անկարող ըլլայ աշխատութեան, պիտի ստանայ հանգստեան թոշակ մը՝ որ իրաւունք մը պիտի ըլլայ իրեն համար՝ և ո՛չ թէ իր արժանապատուութիւնը վիրաւորող ողորմութիւն մը։

Պէտք է խոստովանիլ թէ Ռուսահայերը մեր վրայ սա առաւելութիւնը ունին որ երբ ծրագիր մը յղանան, կը գործադրեն զայն, և յաճախ կը գործադրեն անանկ ծրագիրներ, զորս մենք յղացած ենք իրենցմէ առաջ։ Ներկայ պարագային մէջ ալ նոյն բանը կը պատահի։ Եթէ չեմ սխալիր, ուսուցիչներու հանգստեան թոշակի ծրագիր մը տարիներ առաջ ներկայացուած է Կ. Պոլսոյ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան, սակայն այդ ծրագիրը մնացած է թուղթի վրայ և երբեք չէ դրուած գործադրութեան։ Լրագիրները արձանագրած են միայն՝ ուսուցիչներու հանգստեան թոշակի քանի մը պարագաներ, որոնց մէջ Թաղական Խորհուրդներ ինքնաբերաբար յատկացուցած են կենսաթոշակներ քանի մը կարօտ և ծերացած ուսուցիչներու։

Սակայն քանի՜ ուսուցիչներ կան դեռ [illegible], որ անօգ ու անպաշտպան կը մնան իրենց վերջին տարիներուն մէջ, ընտանիքի մըն ալ հոգը ունենալով իրենց ուսին վրայ. քանի՜ներ որոնց աչքերը տկարացած, կորաքամակ, ցնցոտիներ հագած, գրավաճառներու խանութները կը շրջին քանի մը ղրուշ ձեռք բերելու համար հին գրքի մը փոխարէն՝ որ իրենց գուրգուրանքին առարկայ եղած է երկար տարիներ։ Ու պէտք է տեսնել այդ ալեւոր ճակատները, տարիներու եւ վիշտերու բեռին տակ ընկճուած, այդ արցունքոտ աչքերը՝ այն պահուն ուր կը զատուին իրենց հնամեայ բարեկամէն, «Ի պէտս Զարգացելոց» մը որուն վրայ այնքան աչքի լոյս թափած են ժամանակին, կամ «Իլիական» մը, կամ «Վիրգիլիոս» մը որոնց ընթերցումով սնած են սքանչանալով գրաբարի ճոխութեանց վրայ, և կամ «Աստուածաշունչ» մը՝ հին սէփ՝ իրենց վտիտ գրադարանին գոհարը։ Եւ դեռ ուրիշներ, որոնք ա՛լ բան մը չունին ծախելու. իրենց կը մնայ իրենց… ձեռքը միայն, զոր կ'երկնցնեն հացի դրամ մուրալու համար։ Չեմ խօսիր Հիւանդանոցը նետուածներուն վրայ, ոչ ալ անձնասպաններուն՝ որոնց մէկ օրինակը տեսանք դեռ անցած տարի։

Ասոնք բոլորը ուսուցիչներ են՝ իրենց ամբողջ կեանքը հայ տղոց դաստիարակութեան նուիրած մարդիկ, որոնք երբ անկարող կը դառնան աշխատութեան, կը լքուին ամէնէն։ Այս վիճակը անպատուութիւն մըն է հայ ընկերութեան համար։ Հայ քահանաները՝ իրենց վերջին օրերուն՝ մինչ իրենց ծուխերուն ժամուցները ունին ապրելու համար. հայ ուսուցիչները բան մը չունին։ Հանգստեան թոշակի կարգադրութիւն մը ի նպաստ իրենց՝ անհրաժեշտ է։ Ծրագիրը պատրաստուած է արդէն. կը մնայ գործադրել զայն, ինչ որ գործն է Ուսումն. Խորհուրդին և Ազգ. Վարչութեան։ Իրենց կ'իյնայ անմիջական միջոցներ ձեռք առնել այս մասին։

Ներսիսեան վարժարանի ուսուցիչներուն ի նպաստ հաստատուած թոշակարկղը առիթ մը պէտք է ըլլայ անոնց՝ ուշադրութիւն դարձնելու համար այս կենսական խնդրին վրայ։ Ուսուցչական ասպարէզին մէջ մտնողներուն համար կարգ մը պայմաններ դրած ենք այսօր։ Վկայագիր մը կը պահանջենք անոնցմէ՝ որոնց պիտի յանձնենք մեր տղոց կրթութեան գործը։ Քննութիւններու կ'ենթարկենք զանոնք, խստապահանջ կ'ըլլանք, և այն ատեն միայն կ'արտօնենք զիրենք ուսուցչութիւն ընելու՝ երբ ապացուցանեն թէ արժանի են իրենց կոչման։ Ասիկա իրենց պարտքի բաժինն է։ Բայց իրաւունքի բաժին մըն ալ չունի՞ն անոնք։ Ո՞վ պիտի հոգայ զիրենք հիւանդութեան, ծերութեան օրերուն։

Չենք յիշեր որոշապէս թէ ինչ էին ասկէ առաջ պատրաստուած ուսուցչական հանգստեան թոշակի ծրագրին տրամադրութիւնները։ Սակայն կը մտածենք թէ ուսուցիչներու ամսականէն մաս մը վար դրուելէ զատ, Թաղական Խորհուրդներն ալ պէտք է տարեկան գումար մը յատկացնեն այս նպատակին գոնէ որոշեալ պայմանաժամի մը համար, որպէս զի ձեռք բերուի հարկ եղած դրամագլուխը՝ որուն տոկոսով կարելի ըլլայ ուսուցիչներու հանգստեան թոշակը մշտնջենաւորապէս ապահովել։ Թաղական խորհուրդները ապահովաբար չպիտի ընդդիմանան այս գումարին վճարման, ինչպէս ըրին կրթական տեսուչներու յատկացած գումարին համար։ Նախ որովհետեւ այս բացառիկ յատկացումը առժամեայ պիտի ըլլայ։ Ետքը, ինչպէս ըսինք արդէն, գտնուեցան Թաղական Խորհուրդներ որ իրենց թաղային վարժարանին մէջ երկարամեայ պաշտօնավարութիւն ունեցող ուսուցիչներու հանգստեան թոշակ յատկացուցին, չվարանելով թաղին պիւտճէն ծանրաբեռնել։ Կը յուսանք ուրեմն թէ մեր Թաղական Խորհուրդները առաջինները պիտի ըլլան այս տեսակ ծրագրի մը գործադրութեան փափաքող ու սատարող։

Այնպիսի ժամանակ մը ուր կրթական գործը այնքան կը զբաղեցնէ միտքերը, դպրոցական ծրագիրներու, դասագիրքերու պատրաստութեան հետ՝ կ'արժէ՛ որ ուշադրութիւն դարձուի նաեւ ուսուցիչներուն ապագային ապահովութեան այս խնդրին՝ որուն այժմէութիւն կուտայ Թիֆլիզի Ներսիսեան վարժարանի Հոգաբարձութեան գնահատելի նախաձեռնութիւնը։

ՀՐԱՆՏ ԱՍԱՏՈՒՐ

ԿԻՆ ԱԿԱԴԵՄԱԿԱՆՆԵՐ

Անգլիա ալ Ֆրանսայի պէս ունեցած է իր ակադեմականուհիները։ 1768ին, երբ առաջին անգամ անգլիական Ակադեմին կազմուեցաւ, իր անդամներուն մէջ կային երկու կիներ ալ. Անճէլիքա Քաուֆման և Միս Մոնթակ։ Անկէ ի վեր սակայն, անգլիացի ակադեմականները Պիւրլինկթըն Հաուզի դուռը գոցած են կիներու երեսին, թէեւ այսօր բաւական կին գրողներ կան՝ որոնք կրնան արժանաւոր տեղ մը բռնել իրենց կաճառին մէջ։

ԾՈՎԻ ԸՆԿԵՐՆԵՐ

Օրուան թերթերը աչքէ անցուցած պահուս, կանգ կ'առնեմ պզտիկ լուրի մը առջեւ.—երիտասարդ մը որ ատեն մը դաշնակի վաճառատուն ունէր Բերա ու տխուր վերջաւորութեամբ մը ընդհատեց իր գործը, Եոհանսպուրկի մէջ (Թրանսվալ) մեռեր է։

Այդ խեղճ տղուն վրայ գրելիք մը չունիմ. բայց իր անունը ու Թրանսվալի մէջ մեռած ըլլալը յանկարծ միտքս բերին վերջին ուղեւորութիւնս որուն միջոցին հանդիպեցայ իրեն, դիպուածով, ճամբայ ելլելնէս շատ ետքը։ Ինքն ալ կը գտնուէր այն հարիւրաւոր անձերուն մէջ որոնք Խտիվէի շոգենաւը լեցուած՝ Աղեքսանդրիա կ'ուղեւորէին, անկէ ալ երթալու համար ուր որ վարէր զիրենք իրենց ճակատագիրը։ Իր նպատակը ոսկեհանքերու երկիրը երթալ էր, բաղդ փնտռելու. և խօսակիցները, այդ հեռաւոր աշխարհին անունը լսելով, զարմանքով երեսը կը նայէին։ Բայց ամէն մարդ, ինքնիրմով զբաղած, հետաքրքրութիւնը աւելի առաջ չէր տաներ։ Երրորդ օրուան արշալոյսին, Նաւահանգիստը հասնելնուս, տարտղնեցանք ամէնքս, գրեթէ առանց մնաք բարովի կորսնցնելով զիրար՝ ինչպէս գտած էինք մէկզմէկ շոգենաւին մէջ, առանց անկէ առաջ իրարու բարեւ մը տուած ըլլալու։

* * *

Ու հիմա, ձմրան ցուրտ իրիկուն մը, կրակարանին անկիւնը նստած հանդարտիկ, իմանալով մահը գաղթական-ուղեկիցներէս մէկուն, աչքիս առջեւ կը պատկերանան յիշատակները այն երեք օրերուն ու երեք գիշերներուն զորս անցուցեր էինք ծովի վրայ, աշնան աղուոր օդով մը, մեկնումի անխուսափելի թախծութիւններով համակուած։ Նաւագնացութեան մէջ ճամբորդները արագ ու ինքնաբեր կերպով բարեկամ կը դառնան իրարու. առածի կարգ անցած է ասիկա. պատճառ մը չի կար որ այն միջոցին ալ, աղքատիկ ընտանիքներ ու անհատներ, վերնայարկին մէջ դիզուած, նոյն անցողակի բարեկամութիւնը չհաստատէին իրարու հետ։ Ես ալ գաղթական մըն էի, այդ խումբին խառնուած, անոնց կեանքին մասնակից, ո՛չ օրագրողի յուշատետր ունենալով գրպանս ո՛չ ալ նօթ մը առնելով։ Ի՞նչ հարկ արդէն. չէ՞ որ ամէնէն կենդանի տպաւորութիւնները անոնք են որ չեն գրուիր։ Փողոցէ մը անցած պահուդ՝ ձայն մը կը լսես ցածկեկ պատուհանէ մը. հին երգի մը հատուածն է զոր կ'երգեն քանի մը զուարթ տղաք ու աղջիկներ. և ահա՛ երիտասարդութեան վերյուշում մը կ'ունենաս, առանց տեղ ու թուական որոշելու՝ բայց նոյն օրերու կեանքը ապրելով քանի մը վայրկեան, մինչեւ որ անկիւնը դառնաս ու ձայները մարին։ Մոռցուած գիրք մը, հին ծանօթի մը դէմքը, շատ տարիէ ի վեր չտեսնուած մէկ գիւղ, ամէն մէկը իրենց ցնցող ազդեցութիւնը կը թողուն սրտիդ ու մտքիդ վրայ, մինչ յուշատետրը՝ իր գրական կանոնաւորութեամբ՝ բան մը չպիտի ըսէր քեզի, որքան ալ թղթատէիր։

Մեր գաղթականի ճամբորդութիւնն ալ ասանց պէս էր ու նոյն խուսափուկ պատկերացումով կու գայ կ'անցնի երեւակայութեանս առջեւէն, առանց գրչիս տակ պահ մը կենալ ուզելու։ Սեպտեմբերի վերջերն էինք. ճնշող տաք մը կար, նոյն իսկ բաց օդին մէջ զոր դժուարաւ կը շնչէինք, այնքան հոծ էր բազմութիւնը. երկար ճիգեր պէտք էին ծովը վայելելու համար, վասն զի հարկ էր ճամբայ մը բանալ, շոգենաւին ծայրը հասնիլ. ու դամուած կը մնայի գտնուած անկիւնս, կուրծքս հաստ ծածկոյթին տակ որ կը սքօղէր խելայ կողմը ամբողջ։ Այնպէս որ տեսարանը աւելի ցամաքային կը դառնար քան ծովային. ամէն մէկ ընտանիք տեղ մը ճարեր էր իրեն, անկողնի դէզի մը ու սնտուկի մը մէջտեղ, շարժուն տնակ մը որ խոհանոցի, ննջարանի, սեղանատուն կը ծառայէր իրենց. տանտիկնիքով կը համրուէին այսպէս. ընտանիքին պետը կամ մայրը միայն ատեն ատեն կը հեռանար քիչ մը ջուր ճարելու համար, նախանձելի ջուրը որ կը գլացուէր սակայն, մինչ Ա. կարգի ուղեւորներու սեղաններուն վրայ բիւրեղեայ բաժակները կը լեցուէին զտուած ու սառնորակ ջրով։

Վերնայարկը անբաւական էր ճամբորդներուն բազմութեանը ու մաս մըն ալ նաւայատակը իջած, խճողուած էին, հոն ալ նոյն խնամոտ ամփոփումով, աղքատի տանտիկնութեամբ։ Օ՜հ, այդ նաւայատակը՝ ուր փորձեցի անցունել սաջի գիշերս, խոնջած ու անքուն. կեանքի այն տխուր պատկերներէն էր զոր ժամանակը չի կրնար մոռցնել։ Երսունի մը չափ կային խառնի խուռն անկողիններ, գետնին վրայ տարածուած, սիւներէն կախուող խոշոր լապտերներու պղտոր լոյսին տակ շարժող ստուերներ, որոնցմէ կը լսուէին ցած ձայնով խօսակցութիւններ, խառնակ խորթումներ ու երբեմն ալ երգի մը մրմունջը որ դառն հեղնութեան մը պէս կու գար այդ թմրութեան մթնոլորտին մէջ։ Ու պէսպիսութիւնը կատարեալ ըլլալու համար կարծես, անկիւնէ մը լսուեցաւ յանկարծ պզտիկ նուագարանի մը ձայնը որ զուարթ եղանակներ կը հնչեցնէր. քանի մը երիտասարդներ էին, առմօճիկէ սիրահար, և թերեւս սրտով ալ սիրահարներ, որոնք առօրեայ սովորական կեանքերնուն պարտանքը տալ կուզէին ինքզինքնուն։ Անկիւն մը քաշուած՝ մտիկ կ'ընէի յունական զուարթ եղանակները որոնք Հալքիի ամրան գիշերները կը յիշեցնէին, թէեւ եղեւիններու անտառին մէջ չըլլայինք. կամ Վոսփորը կենդանացնող երգեր, մելամաղձոտ զըւարթութեամբ մը։

Ու նաւը կ'ընթանար հանդարտիկ, ատեն ատեն զով սուլումով մը ընդհատելով գիշերուան խոր լռութիւնը և դառն իրականութեան բերելով զիս ալ [illegible] պէս։

* * *

Ի՞նչ եղան այն նաւուն ճամբորդները։ Ո՞վ կրնայ գիտնալ։ Եգիպտոսի հողը մահուան ձգողականութիւնը ունի օտարին համար. նորեկ բոյսը դժուարաւ արմատ կը ձգէ հոն։ Հարստութեան երազներով մինչեւ Թրանսվալ դիմող երիտասարդը մինչ հոգին կ'աւանդէր հանքային գործատուներու մէջտեղ, գուցէ իր ուղեկիցներէն ոմանք մեռած էին արդէն Նեղոսի վերին ափերուն վրայ, անոնք ալ թշուառ ու թափառած։

Մտածելով ծովի այդ ընկերներուն, երեք օրուան ընկերներուս վրայ, անգամ մըն ալ կը նկարուի աչքիս առջեւ բաժանման ժամերնիս, երբ շաբաթ առտու մը, անհետացող խաւարին ու մշուշապատ հորիզոնին մէջ, հեռուէն, կ'ողջունէինք Աղեքսանդրիոյ փարոսը, անգիտակից ճակատագրին՝ թէ մեզմէ շատերուն գերեզմանին ճամբան էր որ ցոյց կու տար այդ դարձդարձիկ լոյսը։

ՏԻԳՐԱՆ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ

ԹՌՈՒՑԻԿ

ՀԱՅ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆՆԵՐԸ

(1800էն 1875)

Ա. ՊՈԼԻՍ

Դարուս մէջ Կ. Պոլիս ծաղկած են շատ մը ուսումնական Հայեր զորս կը դասակարգենք հետեւեալ կերպով.

Ա. Աստուածաբաններ եւ կրօնագէտներ. — Յովհաննէս Պատրիարք Աստուածաբան, զոր դարուս սկիզբը երկիցս Կ. Պոլսոյ Պատրիարքական աթոռին վրայ կը տեսնենք. իր կրօնական մեծ հմտութեամբ արժանացած է Աստուածաբան ածականին։ — Պօղոս Պատրիարք Ադրիանուպոլսեցի, աստուածաբան և բարոյախօս, ունի երկասիրութիւններ, որոնց մէջ յիշատակութեան արժանի են մանաւանդ «Զանազանութիւնք Հինգ-Դարուց» և «Թանգարան Խրատուց» (մ. 1853)։ — Կարապետ Պատրիարք, հմտալից աստուածաբան, որուն երկերէն Քրիստոնէական մը ծանօթ է մեզ (մ. 1850)։ — Փէշտիմալճեան Գրիգոր պատուելի, (1773—1837), որուն «Հաւատոյ Հանգանակ»ին վրայ գրած «Լուսաբանութիւն»ը կարեւոր աշխատասիրութիւն մըն է. հայկաբան և բանաստեղծ պատուելին կրօնական խնդիրներու մասին մեծ հմտութիւն ունէր։ — Ստեփաննոս Աղաւնի Պատրիարք՝ աստուածաբանի համբաւ կը վայելէր։—Մատթէոս Կաթողիկոս, որ եղած է նաեւ Պատրիարք Կ. Պոլսոյ, աստուածաբան՝ ունի շատ մը գործեր, որոնց մէջ նշանաւոր են «Բարի մարդ և բարի քրիստոնեայ», «Հանդիսաբան հաւատոյ ուղղափառութեան Հայոց», «Խորհրդածութիւնք ի վերայ Նշանաց եւ Խորհրդոց Սուրբ Եկեղեցւոյ», «Ներածութիւն Աստուածաբանական Գիտելեաց» երկերը (մ. 1866)։ — Պօղոս Պատրիարք Թագթագեան հմուտ աստուածաբան մըն էր։—Տէրոյենց Յովհաննէս պատուելի Զամուռճեան, աստուածաբան, խմբագիր, ուսուցիչ, կրթուած նախ Պրուսա և ապա Արմաշ, ուր վարդապետ չուզեց ձեռնադրուիլ և եկաւ հաստատուիլ Իւսկիւտար. ունի կրօնական շատ մը գործեր որոնց մէջ յիշատակելի է «Իրաւախոհ» անուն տետրակը։ Աւելի իբր գրագէտ արժէք ունի (1800—1888)։

—Ներսէս Վարժապետեան (1837-1884), ուսուցիչ և ապա կրօնաւոր, և Պատրիարք Կ. Պոլսոյ. հմուտ աստուածաբան, գրած է «Քրիստոսի Ս. Եկեղեցին և անոր հակառակորդները» անուն գործը և «Ուսումն համառօտ Աւետարանի» երկը. իբր գրագէտ եւս մեծ արժէք ունի։ — Մելքիսեդեկ արքեպիսկոպոս, աստուածաբան. գրածներէն յիշատակենք «Եկեղեցական պատմութիւնը», «Պատմութիւն Նոր Կտակարանի», «Կրթարան Աւետարանական բանից» գործերը։— Խորէն արքեպիսկոպոս Նար-Պէյ (1841-1890), գրագէտ և բանաստեղծ. իբր կրօնական գործ յիշատակենք իր «Հայ. Եկեղեցին և Անդրալեռնականք» երկը։—Աշըգեան արքեպիսկոպոս, վանահայր Արմաշու վանքին և ապա Պատրիարք Կ. Պոլսոյ. իր կրօնական գործերէն յիշատակութեան արժանի է «Վարդապետարանը»։ — Օրմանեան Մաղաքիա վարդապետ, ապա եպիսկոպոս, Հռոմի աստուածաբանական վարժարանին մէջ ուսած, վանահայր Արմաշու. մեծ զարկ տուաւ Դպրեվանքին. այժմ Պատրիարք Կ. Պոլսոյ։

Բ. Հայկաբաններ, գրագէտներ եւ բանաստեղծներ.—Դարուս սկիզբը նշանաւոր էին իբր հայագէտ ուսուցիչ, Արսէն վարժապետ, հանրածանօթ Պաղտասար պատուելի Թոռը, սարկաւագ Պօղոս պատուելի Տիվրիկցի, ուսուցիչ պատրիարքական ուսումնարանի, սարկաւագ Թէոդորոս, տիրացու Յարութիւն Կարնեցի, սարկաւագ Յովհաննէս Բերիացի, տիրացու Գալուստ Իւսկիւտարցի, տիրացու Մեսրոպ Լանկացի, Խրիստափոր վարժապետ, Տէր Միքայէլ Սամաթիոյ։

Մասնաւոր յիշատակութեան արժանի է Փէշտիմալճեան Գրիգոր պատուելին, զոր իբր աստուածաբան յիշատակեցինք. նշանաւոր հայկաբան մըն էր և բանաստեղծ. իր երկերէն յիշատակելի են «Հայկազեան բառարանը», և «Դժուարութիւն ի չարչարանս Քրիստոսի» քերթուածը. ունի նաեւ ընտիր «Քերականութիւն» մը և «Տրամաբանութիւն» մը (1773-1837)։— Տէր Մեսրոպ հայկաբան քահանան, որ «Քերականութիւն» մըն ալ գրած է (1826ին)։—Տէր Գէորգ Արծրունի, ուսուցիչ հայերէնի Խասգիւղի Ներսէսեան վարժարանին 1830էն 1840ի միջոցները։—Ստեփաննոս Աղաւնի և Պօղոս Թագթագեան Պատրիարքները՝ զորս իբր աստուածաբան յիշատակեցինք՝ հմտալից հայկաբաններ էին։—Գէորգ պատուելի Զափրաստճեան վարժապետ հայկաբան (մ. 1860)։—Խաչատուր պատուելի Պարտիզպանեան, (1809-1856) հայկաբան, լեզուագէտ և քանակագէտ (տես քանակագէտներու և լեզուագէտներու շարքին մէջ)։—Աւետիս վարժապետ Պէրպէրեան, հայկաբան և պատմաբան. գրած է ժամանակակից պատմութիւն մը (1760-1860)։ —Նիկողոս Զօրայեան (1821-1859). սակայն իր ժամանակին մեծ մարդն էր, ոչ միայն իբր հայկաբան այլ և լեզուագէտ, գրագէտ, հաշուագէտ ու տնտեսագէտ։ Իր գործերուն մէջ նշանաւոր են, «Ընթերցասիրութիւն», «Նկարագիր Ազգային դաստիարակութեան» և «Տնտեսական տեղեկութիւնք»։ Նիկողոս Զօրայեան գեղեցիկ աշխարհաբար մը կը գրէր. Եւրոպա ալ այցելած էր։ 1843ին կ'երթայ Մանչէսթր. 1844էն 1847 կը մնայ Բարիզ. Ճէզայիրլեան Ամիրայի մաքսերու տեսչութեան ատեն՝ անոր առաջին հաշուակալն էր. 1859ին մեռած է Ազգ. Հիւանդանոցի մէջ։—Զամուռճեան Տէրոյենց Յովհաննէս պատուելին, զոր իբր աստուածաբան ներկայացուցինք, էր նաեւ հայկաբան, լեզուագէտ, մատենագիր. խմբագիր եղած է 1847էն 1852 հրատարակուած Պատրիարքարանի պաշտօնաթերթին, Արեւակի և Ջօհալի. թարգմանած է «Ծոյցի Քաղաքավարութիւնը», «Բասքալայ խորհրդածութիւնք», եւն։—Զօրայեան Թէոդորոս, հայկաբան, բանաստեղծ (մ. 1892)։—Եղեկեան՝ հայկաբան, բանաստեղծ։—Միսաքեան Խաչատուր պատուելի (1816-1890) հայկաբան, բանաստեղծ, ուսուցիչ Իւսկիւտարու Ճեմարանին. իր բանաստեղծական տաղանդին համար արժանացած է Պուէթ անունին։ 1848ին Բարիզ գացած է իբր մենտոր Խորասանճեան եղբայրներուն. 24 տարի մնացած է հոն։ Գրած է «Տրքնութիւնք», «Սպիտկնոր ի Վոսփոր» և շատ մը անտիպ գործեր։ Ունի և նշանաւոր յօդուածներ ազգային թերթերու մէջ, որոնցմէ յիշատակենք «Ի ծնէ կոյրերու» վրայ գրած յօդուածներու շարքը Մասիս մէջ, և «[illegible]» Փունջի մէջ։

—Տէր Յովհաննէս Հինքեարպէյէնտեան հայկաբան, հելլենագէտ (մ. 1895). իր գլխաւոր գործն է «Ստուգաբանական բառարան»ը. մասնակցած է Աստուածաշունչի ընկերութեան կողմէ 1893ին տպագրուած գրաբար Աստուածաշունչի հրատարակութեան։ — Տօքթ. Սերվիչէն, հմտալից բժիշկ, քաջահմուտ Ֆրանսագէտ և վարժ գրագէտ. յիշատակենք իր գրած «Մանկատածութիւն» երկը։ — Յակոբ Կրճիկեան, հայագէտ, Ֆրանսագէտ, երկար տարիներ Բարիզի օսմ. դեսպանատան քարտուղար և խորհրդական։—Յակոբիկ Մանուէլեան, հայկաբան՝ տեսուչ Սկիւտարի Ճեմարանին։ — Յովսէփ Մալէզեան պատուելի, հայկաբան, բանաստեղծ (մ. 1881). «Քերականութիւն» մը գրած է։ — Յովհաննէս Մ. Հիսարեան, խմբագիր Բանասէր հանդէսին, պատմաբան, գրած է «Դիւան», «Նեան», «Համառօտ կենսագրութիւն Նոպոլէոնի» եւ «Խոսրով և Մաքրուհի». Ռուփինեանի «Ուղղախօսութեան» դէմ գրած է «Ծաղրօսութիւն» անուն տետրակը։ Սա սեպաձեւ արձանագրութեանց լուծման ալ աշխատած է. հմուտ է ֆրանսերէնի։ — Յովսէփ Վարդանեան (Վարդան փաշա), հմուտ հայերէնի, թուրքերէնի, ֆրանսերէնի և անգլիերէնի. գրագէտ, հրապարակագիր։ Թրքաբարբառ կը գրէր ընդհանրապէս, թէպէտ լաւ գիտէր հայերէն։ Անդամ Պետական Խորհրդի, հիմնադիր Մեհմուայի Հաւատիս լրագրի (մ. 1879)։ Տօքթ. Նահապետ Ռուսինեան, հայկաբան, գրագէտ և բժիշկ։ Աշխարհիկ բարբառին գրական լեզուի վերածման գլխաւոր աշխատող մը եղած է։ Գրած է Ուղղախօսութիւնը որ աշխարհաբարի քերականութիւն մըն է. հրատարակած է նաեւ «Տարեցոյցներ» (1854ին և 1872ին). ունի նշանաւոր ճառեր և ատենաբանութիւններ Պատրիարքարանի ժողովներու մէջ։ Թարգմանած է Վ. Հիւկոյի Ռիւ Պլաս թատերգութիւնը ոտանաւոր։ Ուսուցիչ էր փիլիսոփայութեան՝ Կ. Պոլսոյ բժշկական վարժարանին մէջ (մ. 1876)։ — Տօքթ. Շիշմանեան (Ծերենց). գրած է վէպեր և բանաստեղծութիւններ։ — Մըկրտիչ Աղաթօն, ուսուցիչ, խմբագիր, հաշուակալ (մ. 1892)։

ՍԱՄՈՒԷԼ ՔԱՆԱՍԷՐ

ԲԱՂԴԻՆ ԱՆԻՒԸ

Վերջին մէկ քանի շաբաթներուս Լոնտոնի լրագիրները հետաքրքրաշարժ տեղեկութիւններ կը հրատարակեն «Լաթէռնաճի Լորտը, Փողոցի Կոմսը» և ուրիշ ասոնց նման հրապուրիչ վերնագիրներով։ Հաւանական է որ Լոնտոնի դատարանն ալ երկար բարակ նկատողութեան առնէ նոյն խնդիրը, որ ընկերաբանական տեսակէտով մեծ շահեկանութիւն մը ունենալուն՝ կը ծանօթացնեմ Արեւելքի ընթերցողներուն։

Նախ՝ բուն պատմութիւնը։ Անգլիացի սպայ մը Բոլթմըրթի մայթերուն վրայ պտտած ատենը կը հանդիպի Իռլանտացի աղջկան մը և երիտասարդական անխոհեմութիւնով, առանց երկար բարակ հաշիւ ընելու կամ խորհելու՝ շատ ռոմանական ընտրութիւն մը կ'ընէ. իր սիրային տաղը միայն երկու բառով կրնայ բացատրուիլ. «կը հաւնի և կ'ամուսնանայ»։ Ամուսնութեան թուականէն վեց ամիս ետքը, աշխարհ կու գայ Թոմաս անուն մանչուկ մը։ Բուլէթ (այս էր սպային անունը) իր մէկ ազգականէն կը ժառանգէ կէս միլիոնի ահագին հարստութիւն մը։

Առաջին կինը կը մեռնի։ Բուլէթ երկրորդ անգամ կ'ամուսնանայ. երկրորդ կինը անզաւակ կը մեռնի հինգ տարիէն։ Երրորդ անգամ կ'ամուսնանայ և աս անգամ ալ կ'ունենայ մանչ զաւակ մը։

Առաջին ամուսնութենէն վեց ամիս վերջը աշխարհ եկող Թոմասը այսօր 50 տարեկան է. վերջին ամուսնութենէն ծնած մանչը՝ Ճօն՝ տասնըհինգ տարեկան պատանի մը։

Բուլէթ չուզեր առաջին ամուսնութենէն վերջը աշխարհ եկող Թոմասին թողուլ իր ժառանգութիւնը, հարազատութեան վրայ խնդիր հանելով։ Եւ իր ամբողջ ժառանգութիւնը և Լորտի տիտղոսը կը կտակէ Ճօնի։

Ահա է պարզ պատմութիւնը, որուն լուծումը սակայն այնքան պարզ չ'երեւար։ Լորտին Թոմասը այսօր կը չափչփէ Լոնտոնի փողոցները, և իր օրապահիկը հանելու համար կը դարձնէ լաթէռնայի մը դաստակը՝ քանի որ բաղդին անիւը իրեն դէմ կը դառնար։

Ընկերաբանին հարցումը պարզ է. «ո՞րն է յանցանքը», ճիշդ նոյն հարցումը որ հարցուեցաւ Քրիստոնէութեան հիմնադրին՝ ասկէ հազար ինը հարիւր տարի առաջ։ Ի՞նչ պատասխանատուութիւն կը ծանրանայ խեղճ Թոմասի վրայ, որ զըրկուի ժառանգութենէն ան մարդուն զոր վերջապէս իրաւունք ունէր իր հայրը սեպելու։ Ընկերաբանը աս հարցումը և աանոյ նման ուրիշներ ալ հարցնելու վրայ թո՛ղ ըլլայ, մենք երթանք Լոնտոնի ազգայնական մէկ փողոցը ուր պիտի հանդիպինք լաքէոնաճի Լորտին: Անկէ ութը տարի առաջ կը յիշեմ տեսած ըլլալ զինքը Լոնտոնի հարուստ թաղերէն մէկուն մէջ, ճիշդ ինչպէս որ այսօր կը տեսնեմ իր պատկերը լաքէոնայով մէկտեղ դրուած՝ պատկերազարդ շաբաթաթերթի մը մէջ:

Փողոցի սովորական նուագարանը երկանիւ կառքի մը վրայ դրած կը քաշէ, տեղէ տեղ կը տանի Թոմաս: Բէնէի մը վաստկելու համար երբեմն ստիպուած է երգեհոնին դաստակը դարձնել ժամերով: Բայց կարծես իրեն վրայ արգահատողներ ալ կան անցորդներուն մէջ. ոմանք սովորութիւն ըրած են ամէն իրիկուն, տուն դառնալնուն, տասնոց մը կամ քսաննոց մը երկնցնել անոր: Նուագարանին ճակատը մեծկակ թուղթի մը վրայ, խոշոր գիրերով հետաքրքրական ծանուցում մը կայ զոր կարդալու համար շատեր կանգ կ'առնեն, ոմանք գթալով, ոմանք ալ խաբեբայ մը սեպելով կորաքամակ երիտասարդ լաքէոնաճին: Ահաւասիկ նուագարանին վրայ փակցուած յայտարարութիւնը. «Ես եմ Լորտ Բուլէքի երիցագոյն զաւակը: Ասի ընտրած եմ իբրեւ ապրուստ ճարելու միջոց մը, հայրս մերժած ըլլալով օգնել ինծի՝ իմ չնչին յանցանքի մը համար:»

Հազարաւորներ ամէն օր կը կարդան ատ յայտարարութիւնը, կը լսեն նուագարանը, կը տեսնեն դժբաղդ լաքէոնաճին, ու կ'անցնին կ'երթան. ինքը սակայն երեսը կախած, կը շարունակէ դարձնել իր միանուագ գործիքը, կը կայնի հո՛ն և առանց խօսելու, ամէնէն պերճախօս կերպով մը կը յուզէ կարծես:

Ըսի արդէն թէ քանի՛ քանի՛ անգամներ տեսած էի զինքը ճամբուս վրայ: Շատ անգամ ալ բոլորին հաւտալով կարդացած էի այդ յայտարարութիւնը, շատերու հետ ես ալ կարծեր էի թէ փողոցի յատուկ խաբեբայական կերպ մըն էր այդ: Բայց այսօր կասկած չի մնար. խնդիրը նոր կերպարանք մը առած է: Դրամատէրներու խմբակ մը կազմուած է. գործնական մարդիկ են սա անգլիացիները և լաքէոնաճի Լորտին դատը պաշտպանելու կ'ելլեն չէ թէ անոր խեղճ վիճակին վրայ արգահատելով, բայց այս առիթով իրենց գրպանը լեցնելու համար: Եւ յուսահատ մարդուկը հիմա բնականաբար ներշնչուած պիտի ըլլայ նոր յոյսերով, թէ՝ բաղդին անիւը վերստին դառնայ իրեն ի նպաստ. Նոյն ատենը սակայն վախ ալ չի կա՞յ որ չափազանց լաւատեսութեամբ մը մէկդի ձգէ իր հին նուագարանը և հի՛ն երգը, դատը կորսնցնելէ վերջ կորսնցուած ըլլայ նմանապէս լաքէոնային անիւը դարձնելու վարպետութիւնը, որ վերջապէս բաղդին անիւը դարձնելէն շատ աւելի դիւրին գործ մըն է:

Ա. Գ.

Պարտիզակ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Գ. ԼՈՒՊԷԻ ՊԱՏԳԱՄԱԳԻՐԸ. — Ահաւասիկ Ֆրանսայի Հանրապետութեան նոր Նախագահ Գ. Լուպէի պատգամագիրը որ կարդացուեցաւ անցեալ երեքշաբթի Ծերակոյտին և Երեսփ. Ժողովին մէջ:

Պարոննե՛ր,

«Երկրին Նախագահութեան պաշտօնին կոչուած ըլլալով, Ծերակոյտին և Երեսփ. Ժողովին աջակցութեանը պէտք ունիմ ինծի վիճակած մեծ պարտականութիւնները կատարելու համար: Ուրեմն այդ աջակցութիւնը կը խնդրեմ Ձեզմէ և գիտեմ թէ ամէն ատեն պիտի ունենամ: Կրնաք վստահիլ իմ հաստատ կամքիս վրայ որ է իմ բոլոր ոյժերս նուիրել Սահմանադրութեան պահպանմանը: Ասոր գլխաւորն է իմ անդրդուելի անձնուիրութիւնս առ Հանրապետութիւնն: Իշխանութեան փոխանցումը որ սիրելի եւ ողբացեալ Նախագահ Ֆէլիքս Ֆօրի մահէն քանի մը ժամ ետքը տեղի ունեցաւ, բոլոր աշխարհի համար ապացոյց մը եղաւ Ֆրանսայի հաւատարմութեան առ Հանրապետութիւնն, նոյն իսկ այն միջոցին երբ քանի մը տաք-գլուխներ կ'աշխատէին խախտել երկրին վստահութիւնը իր հաստատութիւններուն վրայ: Ազգային ժողովը, փետր. 18ին, յստակօրէն յայտնեց իր բաղձանքը իրականացնելու մտքերու հանդարտութիւնը և տեւական կերպով հաստատելու բոլոր հանրապետականներու միութիւնը: Ձերմ կուսակից 1789ի սկզբունքներուն, միշտ հոգ պիտի տանիմ ոյժ տալ Խորհրդարանին՝ [illegible] եւ միաբանութեան անհրաժեշտ գործին մէջ: Այն առժամանակեայ դժուարութեանց միջոցին զորս անցուցինք, Ֆրանսան իր լըջութեամբը և արժանապատուութեամբը աշխարհի յարգանքին արժանացաւ: Ինչո՞ւ չյուսանք մեր ներքին գործերուն համար ալ միեւնոյն համաձայնութեան կարելի ըլլալուն: Միթէ այդ համաձայնութիւնը գոյութիւն չունի՞ երկրին մէջ:

«Երկրին մէջ ամենափոքր կասկած մը մը կա՞յ թէ անհրաժեշտ չըլլայ հաւասարապէս յարգել ընկերութեան ամէնէն հիմնական ազդակները. Խորհրդարանը որ ազատօրէն կը վճռաբանէ օրէնքներու վրայ, դատական իշխանութիւնները որ զանոնք կը կիրարկեն, կառավարութիւնը որ զանոնք կը գործադրէ, բանակը որ կը պաշտպանէ հայրենիքին անկախութիւնը և ամբողջութիւնը, այն բանակը, զոր երկիրը կը սիրէ և պատճառներ ունի սիրելու, վասն զի ամբողջ ազգը անձնուիրութեան և կարգապահութեան միեւնոյն պարտականութիւնը ունի և գիտէ թէ բանակը հաւատարիմ պահապանն է իր պատւոյն և իր օրէնքներուն:

«Ֆրանսա կատարեալ վստահութեամբ և անդորրութեամբ կ'աշխատի լուծել այն խնդիրները որոնք կը վերաբերին քաղաքացիներու բարոյական ու նիւթական բարօրութեանը: Ֆրանսա պիտի կրնայ շարունակել իր խաղաղասէր և արդիւնաւոր գործը թէ՛ գաղափարներու, գիտութեանց ու արուեստներու և թէ՛ երկրագործութեան, առեւտուրի ու ճարտարարուեստի կռուանին մէջ. Արդար ըլլանք մեզի նկատմամբ և չմոռնանք թէ մեր Ֆրանսան միշտ իր սէրը նուիրած է, հաւասար աստիճաններով, յառաջդիմութեան, արդարութեան և մարդասիրութեան: Ֆրանսայի փառաւոր անցեալը ժառանգութիւն մըն է զոր պարտինք պահել ու աւելցնել: Հանրապետութիւնը ազատ հաստատութիւնները տուաւ Ֆրանսայի. ապահովցուց տեւական խաղաղութեան մը անհաշուելի բարիքները. բժըշկեց անոր վէրքերը. վերակազմեց բանակը ու նաւատորմը. հաստատեց գաղթային մեծ տէրութիւն մը. կազմակերպեց հանրային կրթութեան բոլոր ճիւղերը. թանկագին դաշնակցութիւններ և բարեկամութիւններ ձեռք բերաւ. անձկնեալ զարկ մը տուաւ փոխադարձ ձեռնտուութեանց գործերուն և անիրաւ չարիքներու առաջքը առնելու կամ թեթեւցնելու համար տարուած խնամքներուն:

«Թո՛յլ տուէք այս գործը որ մեր երկրին պատիւն է: Երջանիկ պիտի ըլլամ, եթէ, այնպիսի աշխատութեամբ մը որ բնաւ պիտի չտկարանայ, և շնորհիւ այն միութեան որուն պահպանմանը համար ամէն ջանք պիտի չխնայեմ, կարենամ իմ սահմանադրական իրաւասութիւններուս սահմանին մէջ,—որոնց թեթեւցումը պիտի թող չտամ,—նպաստել մեր հաւաքական յոյսերուն իրականացման և Հանրապետութեան ամուր հիմերու վրայ հաստատուելուն:»

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ. — Գ. Լուպէ բնաւ չի յուզուիր իրեն դէմ եղած ցոյցերէն: Վհատած չ'երեւար և որոշած է կորով ու հանդարտութիւն ցոյց տալ: Նորընտիր Նախագահը յայտարարեր է ամենակարեւոր անձնաւորութեան մը. — «Այո, այդ ցոյցերը աւելի սաստիկ կարգալու երեւոյթը ունին: Պիտի մարտնչիմ անոնց դէմ: Բնաւ չեմ փափագած Հանրապետութեան նախագահ ըլլալ, մանաւանդ այս կարգի պարագաներու մէջ: Ինծի համար քուէ տուողները կրնան վստահիլ իրենց ընտրեալին վրայ: Երբեմն իմ բարեսրտութեանս վրայ խօսած են: Անոնց զարմացում պիտի պատճառեմ իմ տոկունութեամբս:»

—Գ. Լուպէ, Տրէյֆիւսի գործին համար եղած ցոյցերուն առթիւ յայտարարեր է թէ ի՛նչ բանի վրայ հիմնուելով զինքը Տրէյֆիւսեան կը կոչեն: Ծերակոյտին յանձնաժողովը ծանուցած էր Գ. Լուպէի թէ կառավարութեան մատուցած վերադատումի օրինագիծը ընդունուած է: Գ. Լուպէ կը յարէ թէ այդ առթիւ իր տուած սա պատասխանին համար զինքը Տրէյֆիւսեան կը կոչեն. — «Բարեբաղդ եմ: Յուսամ թէ պիտի կրնանք վերջնապէս կարգադրել այդ խնդիրը:»

Գ. Լուպէ բազմաթիւ անձերու ներկայութեանը յայտարարեր է թէ ոչ ոք իրաւունք ունի իրեն համար տրէյֆիւսեան կամ հակատրէյֆիւսեան ըսելու և թէ ինք, ազգին մեծամասնութեան հետ, արդարութեան վրայ հիմնուած ճշմարտութեան կուսակից է:

—Գ. Լուպէ, հետեւեալ խօսքերով մերժեր է Շառլ Տիւբիւի Նախարարութեան հրաժարականը.

«Լաւ գիտէք, Գ. Նախարարապետ, թէ դահլիճին ամբողջութեան կողմէ ինծի տրուած հրաժարագիրը լոկ ձեւակերպութիւն մը կը նկատեմ: Երկիրը երկպառակող մեծ պարագաներու մէջ, սիրելի Գ. Նախարարապետ, ձեր պարտքը լաւ կատարեցիք և պէտք եղածէն աւելի ալ պիտի կրնաք ընել մինչեւ վերջը, որով միտքէս չեմ անցըներ ձեզմէ բաժնուիլ: Ուրեմն կը մերժեմ ձեր հրաժարականը, ինչպէս նաեւ անձնուէր Նախարարներունը որոնք միշտ աջակից գտնուած են ձեզի:»

—Գ. Լուպէ Ներքին գործոց նախարարութեան յանձնեց 20,000 ֆր. Բարիզի աղքատներուն և 500 ֆր. Վերսայլէն զինքը Բարիզ տանող կառախումբին պաշտօնեաներուն և 1500 ֆր. Մոնթէլիմարի բարեգործական Ընկերութեան դիւանին:

—Գ. Քընէ տը Պօռըբէռ Էքօ տը Բարիի մէջ իր պայքարը կը շարունակէ Գ. Լուպէի դէմ: Անցեալ օր «Առաջին արդիւնքները» խորագրով յօդուածով մը ի մէջ այլոց հետեւեալ տողերը գրած է.

«Բարիզ գիտէ թէ Գ. Լուպէ խոստումներ ըրած է իր ընտրութիւնը կազմակերպողներուն, որոնք զինքը ապահովցուցեր են՝ Գ. Բրիսոնի յաւիտենական ընտրելութենէ հրաժարումը ձեռք բերելով: Բարիզ գիտէ այդ մարդոց անունները և անոնց ծրագիրը: Այն օրը երբ փոխանակագիրը ներկայացուի, խեղճ երկիրն է որ պիտի վճարէ: Երկիրը պիտի պարտաւորեցնեն Տրէյֆիւսեան միութեան՝ հանրապետական միութեան հեգնական տիտղոսին տակ: Հիմակուհիմա մեզի պիտի քնացնեն [illegible] յոյսերով: Գ. Լուպէի կնքահայրերը առանց յոգնելու պիտի պատրաստեն անոր պատգամագիրը: Բաւական երկար ատենէ ի վեր ետ կեցած են Նախարարական յայտարարութիւններ հրատարակելէ: Ինչ որ ալ ըլլայ, այդ պարոնները յաղթանակ մը տարին, վասն զի խորհրդարանական ամէն միջոցները կեղծելով և Գ. Լուպէն Նախագահ ընտրելով Սահմանադրութիւնը դատապարտեցին: Հանրապետութիւնը իրեն համար ուրիշ մը պիտի ընտրէ, ինչ որ ալ ըլլայ:»

—Գ. Լուպէի մայրը տակաւին կ'ապրի. ութսուն տարեկան է և քաջողջ: Լրագրական թղթակիցներ գացեր են անոր կարծիքը առնելու, բայց տիկին Լուպէ բնաւ չէ ուրախացեր իր որդւոյն քաղաքական այս բարձր դիրքին համար:

—Նովոսթի ռուս լրագիրը խօսելով Գ. Լուպէի ընտրութեան վրայ կ'ըսէ թէ ատիկա երաշխաւորութիւն մըն է թէ Ֆրանսայի խաղաղասէր քաղաքականութիւնը պիտի շարունակուի: Նովոսթի կը կարծէ թէ այս ընտրութիւնը թոյլ կուտայ յուսալ որ Ռուսիոյ դաշնակիցը պիտի զգուշանայ ներքին խառնաշփոթութիւններէն և իր ուշադրութիւնը պիտի դարձնէ արտաքին քաղաքականութեան խնդիրներուն:

Թայմզ ալ նախագահական ընտրութեան վրայ խօսելուն առթիւ կ'ըսէ. «Պէտք է շնորհաւորել Ֆրանսան շաբաթօրուան ընտրութեան համար որով Գ. Լուպէ բարձրացաւ Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախագահութեան պաշտօնին: Աշխարհի ո և է երկրին մէջ, ինչ որ ալ ըլլայ Սահմանադրութիւնը, պետութեան գլուխին այդչափ շուտով ու դիւրութեամբ յաջորդ մը պիտի չկարգուէր: Այս արդիւնքը պէտք է մեծ գոհունակութիւն պատճառէ Ֆրանսացիներուն, սա պատճառին համար որ ընտրութիւնը ամենադժուարին պարագաներու մէջ կատարուեցաւ:»

Անգլիական միւս լրագիրներն ալ նոյն իմաստով խօսելով կը գովեն Գ. Լուպէն:

Պէրլինի լրագիրները կը հրատարակեն կենսագրութիւնը և պատկերը Գ. Լուպէի: Համակրանքով կը խօսին անոր ընտրութեանը վրայ, ու, կ'ըսեն, յուսալի կ'ընէ արտաքին խաղաղասէր քաղաքականութեան շարունակութիւնը և ներքին դժուարութիւններու գոհացուցիչ լուծումը: Թակեպլաթ կը գովէ Գ. Լուպէի պատուաւորութիւնը: կը մաղթէ որ նոր Նախագահը հարկ եղած կորովը ունենայ Հանրապետութիւնը պաշտպանելու և իր նախորդին խաղաղասէր քաղաքականութիւնը շարունակելու:

Վիէննայի լրագիրները Հանրապետութեան մէկ յաղթանակը կը նկատեն Գ. Լուպէի ընտրութիւնը: Կ'ըսեն թէ Աւստրիոյ մէջ ուրախացած են տեսնելով որ Հանրապետութիւնը նոր ապացոյց մը տուած է իր կենդանութեանը և տոկունութեանը: Համակրանքով կը խօսին Գ. Լուպէի անձին վրայ: Իտալիոյ լրագիրներն ալ միեւնոյն ոճով կը խօսին:

—Եւրոպական վեհապետները հետզհետէ շնորհաւորական հեռագիրներ կ'ուղղեն Գ. Լուպէի:

—Բարիզի ռուսական եկեղեցիին մէջ երկուշաբթի օրը հոգեհանգիստ կատարուեցաւ Գ. Ֆէլիքս Ֆօրի համար: Դեսպան Գ. Ուրուսով և բոլոր պաշտօնեաները համազգեստներով ներկայ գտնուեցան:

—Գ. Ֆէլիքս Ֆօրի յուղարկաւորութեան վրայ հետեւեալ նոր տեղեկութիւնները կը հաղորդուին.

Գ. Լուպէ Էլիզէի պալատը գնաց թափօրին մասնակցելու: Նախագահը ժամանած միջոցին յարգանքով ողջունուեցաւ: Նախարարները, ծերակուտականները, երեսփոխանները ու օտար տէրութեանց պատուիրակներն ալ հոն հասան: Թափօրը յամրընթաց ճամբայ ելաւ և առանց դէպքի հասաւ Նոթր-Տամ եկեղեցին: Ամբոխը հանդարտ կեցաւ, միայն Քոնքորտ հրապարակին վրայ, ուր Հայրենասէրներու Դաշնակցութիւնը հաւաքուած էր, քանի մը ձայներ «Կեցցէ՛ բանակը» գոչեցին: Նախարարապետէն զատ ճառեր խօսեցան նաեւ Ծերակոյտին դեր-ատենապետ Գ. Ֆրանք Շօվօ, և Երեսփ. Ժողովին ատենապետ Գ. Տէշանէլ: Ատենախօսները մասնաւորապէս չեշտեցին հանգուցեալ Նախագահին դերը ֆրանքօ-ռուսական դաշնակցութեան մէջ: Ծովային Նախարար Գ. Լօքռուա և գաղթային նախարար Գ. Կիյէն ալ ճառեր խօսեցան. Կէս օրէն ժամ մը ետքը աւարտեցան եկեղեցական արարողութիւնները: Թափօրը եկեղեցիէն ճամբայ ելաւ առանց դէպքի: Քանի մը ձայներ «Կեցցէ՛ Ռուսիա» գոչեցին: Բէռ Լաշէզի առջեւ շինուած մահարձանին շուրջը որոշուած ճառերը արտասանուելէ ետքը զինուորները և պատգամաւորութիւնները կարգով անցան դագաղին առջեւէն: Յետոյ թափօրը ցրուեցաւ: Միայն ընտանիքին անդամները եւ Նախարարները դագաղին հետեւեցան մինչեւ գետնադամբարանը: Գ. Լուպէ իր բնակարանէն մեկնելուն և հոն վերադառնալու ատեն ժողովրդեան ստուար ամբոխի մը կողմէ համակրական ցոյցերով ընդունուեցաւ, «Կեցցէ Լուպէ» աղաղակներով: Հակառակ ցոյցեր չեղան: Զօրավար Զիւրլինտէն, Բարիզի զինուորական կառավարիչը, համակրական ցոյցերով ընդունուեցաւ: Իրիկուան Լիպր Բառոլի խմբագրատան առջեւ կռիւներ տեղի ունեցան: Հայրենասէրներու Դաշնակցութեան անդամները, որոնք հոս ու հոն ցրուած էին, հետեւեցան յուղարկաւորութենէն վերադարձող զօրագունդի մը և փորձեցին անոր հետ զօրանոցէն ներս մտնել, բայց թող չտուին: Ոստիկանութիւնը ցրուեց ցուցարարները: Միայն Գ. Գ. Տէռուլէտ և Մառսէլ Հապէռ կրցան զօրանոցը մտնել:

Յուղարկաւորութեան միջոցին ժողովուրդին արտասովոր բազմութեանը պատճառով քանի մը հոգի վիրաւորուեցան:

Գ. Միլվուա ժողովուրդին ճառ մը խօսելու միջոցին ձերբակալուեցաւ: Գ. Տէռուլէտ ալ ձերբակալուեցաւ, երբ «Կեցցէ՛ զօրավար Ռօժէ. երթանք Էլիզէ» կը պոռար:

—Հինգշաբթի օրը Պէրլինի Հէտվիկ եկեղեցին մէջ հոգեհանգիստ կատարուեցաւ Գ. Ֆէլիքս Ֆօրի համար: Ներկայ գտնուեցան Վիլհէլմ կայսրը, նախարարապետը և արտաքին գործոց նախարարը:

ՖԷԼԻՔՍ ՖՕՐԻ ԿԵԱՆՔԷՆ.—Գ. Հիւկ լը Ռու հետեւեալ տողերը կը գրէ Ժուռնալի մէջ, Ֆէլիքս Ֆօրի կեանքէն.

«Նիքոլա կայսեր Բարիզ ժամանելուն երկրորդ օրը, Գ. Ֆէլիքս Ֆօռ, առտուն կանուխ զիս Էլիզէի պալատը կանչել տուաւ: Նախաճաշած էր իր փոքր սենեակին մէջ և երկար ատենէ ի վեր կ'աշխատէր: Գ. Ֆէլիքս Ֆօռ պատմեց ինծի դէպք մը զոր և ոչ մէկ տեղ մը կարդացած եմ: Նատառ լուսանկարիչին քով դրուած էր Աղեքսանդր Գ. կայսեր կենդանագիրը որ Ռուսիոյ կայսր. գերդաստանին չէր տրուած: Նախագահը, այդ լուսանկարին վրայէն Աղեքսանդր Գ.ի ճիշդ մէկ կենդանագիրը շինել տալով իր աշխատութեան սենեակին մէջ կախած էր: Նիքոլա Բ. զայն առջեւէն տեսաւ իր հօրը լուսանկարը, երկու քայլ առաջ գընաց և ծնրադրեց: Նախագահին այս փափկանկատութիւնը շատ յուզած էր կայսրը: Վեց ամիս ետքը Ն. Վեհափառութիւնը նոր յուզում մըն ալ կրեց տարեգլխին այդ կենդանագրին մէկ օրինակը իր յարկին մէջ գտնելով: Կայսրուհին գրեց Գ. Ֆէլիքս Ֆօրի թէ այդ կենդանագիրը, առանց կայսեր իմաց տալու, անոր արդուզարդի սենեակին մէջ կախել տուած էր անակնկալ մը պատճառելու համար:

«Գ. Ֆէլիքս Ֆօռ օր մը ըսաւ ինծի.— «Եթէ վաղը պատերազմ ծագի մեր արեւելեան սահմանագլուխին վրայ, մեր սահմանադրութեան պահանջած ձեւակերպութիւնները և Ծերակոյտին ու Երեսփ. Ժողովին պարտաւորիչ քուէարկութիւնը քանիչորս ժամ պիտի յապաղեցնեն մեր բանակին շարժումը: Այն օրը երբ պատերազմ ծագի, առանց Խորհրդարանին քուէին սպասելու, պիտի ստորագրեմ բանակին շարժման հրամանագիրը: Ատիկա որոշում մըն է որուն պէտք է պատրաստուիմ: Ամէն օր սիրտս կը վարժեցնեմ անոր:»

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ.— Բէշթայէն կը հեռագրեն հինգշաբթի օրուան թուականով.

Գ. Զէլ և ընդդիմադիրներու միջեւ կնքուած համաձայնութեան որոշմնագիրը այսօր պիտի ստորագրուի: Գ. Զէլ չորեքշաբթի օրը (այսօր) Վիէննա պիտի երթայ, եղած համաձայնութիւնը և նոր նախարարութեան անուններուն ցուցակը Թագաւոր-կայսեր մատուցանելու համար:

ԶԻՆԸՆԿԵՑՈՒԹԻՒՆԸ. — Հեռագիրը ծանոյց թէ Իտալիոյ կառավարութիւնը որոշած է ընդհանուր զինընկեցութեան դեսպանախորհուրդին չմասնակցիլ, եթէ Պապը ներկայացուցիչ ունենայ: Իտալիա իր այս որոշումին համար իբրեւ պատճառ սա պարագան ցոյց կուտայ թէ Պապը երկրային իշխանութիւն ունեցող վեհապետ մը չէ և հետեւաբար դեսպանախորհուրդին մէջ անոր պատուիրակին ներկայութիւնը ո և է կերպով չ'արդարանար: Միւս կողմէ Պապը այդ դեսպանախորհուրդին խնդիրովը կը զբաղի և ինչպէս ծանուցուեցաւ, Ռուսիոյ վերջին շրջաբերականին պատասխանելով յայտարարեց թէ ամէնէն լաւագոյն միջոցն է միջնորդութեան դիմել միջազգային կռիւներու համար:

ՉԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.— Չինական լրագիրները հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդեն.

«Նանքինէն վերջերս Շանկայ հասած չինական մարտանաւ մը լուր բերաւ թէ Բէքինի Ֆրանսական դեսպանատան գործակատարը Վուշուի կողմերէն արտօնութիւն մը կ'ուզէ միայն Ֆրանսայի համար:

Բէքինի մէջ լուր կայ թէ չինական կառավարութիւնը իմանալով որ բարենորոգման կուսակիցները Չինու հարաւային կողմը շարժում մը պիտի ընեն, միջոցներ ձեռք կ'առնէ անոնց դէմ: Վերջերս կարգ մը բարձրաստիճան պաշտօնատարներ անոնց հետ մասնակցութիւն ունենալնուն համար պաշտօնանկ եղեր են:

Շանկայի Մանտարինները հեռագիր ստացեր են թէ զօրավար Սունկ-Շինկ, Վուշուի բանակին հրամանատարը, 30000 հոգիով, մեծ [illegible] ճամբայ ելեր է դէպ ի Շանկայ-Քուան: Թունկ-Ֆու-Շիանկի զօրքերը արդէն հոն կը գտնուին: Այս շարժումները մայր կայսրուհին հրամանով կը կատարուին, որպէս զի եթէ Ման-չուրիայի կամ Չինու ծովեզերքին կողմէ յարձակում մը ըլլայ, Բէքինի մէջ մեծ թուով զինուորներ գտնուին:

Հանքօու-Քանթոնի երկաթուղիի գիծին շինութիւնը մօտերս պիտի սկսի: Հանքօուի փոխարքան և ամերիկացի ճարտարագէտներ Հունան գացեր են շինութիւնները կարգի դնելու համար: Հունանի կառավարիչը յայտարարութիւն մը հանելով հրաւիրեց բնիկները որ բարեկամաբար վարուին քրիստոնեաներուն հետ: Կ'ըսուի թէ Նումանցէ ապստամբապետը նորէն երեւան ելլելով Ֆրանսացի երկու միսիոնարներ գերի բռներ է: Լուր կայ թէ Քուէյֆուի կողմերը, Նումանցէ գերի վարեր է հարիւրաւոր տղաք՝ որոնք կաթոլիկներու հոգածութեամբ կը ճամբորդէին: Նումանցէ այդ տղոց ամէնքն ալ ջուրի մէջ խեղդեր է. բայց այս լուրը ստուգուած չէ: Շանկ-Եունկի և Լիզունի մէջ կաթոլիկ միսիոնարներու մատուռները ու հաստատութիւնները այրուեր ու կողոպտուեր են: Օտարազգի քահանաներ և հազարի չափ չինացի քրիստոնեաներ Իչանկ ապաստաներ են: Այս բոլոր չարիքներուն հեղինակները Նումանցէի դրօշը կը պարզեն, բայց յայտնի չէ որ անոր հետ վերաբերութիւն ունին թէ ոչ:

ՓԻԼԻՓԻՆԵԱՆՆԵՐԸ.— Նիւ Եորք Հէրըլտ կ'իմանայ թէ Փիլիպպեանց բնիկները Մանիլայի արեւելեան կողմը Սան-Բէդրօ-Մաքաթիի դէմ յարձակում կը պատրաստեն, ուր կը գտնուի ամերիկացի Քինկ զօրավարին բանակետղը: Բնիկները այս յարձակումը կը պատրաստեն, որպէս զի ամերիկացիներուն ուշադրութիւնը դէպ ի այն կողմը դարձնեն և կասեցնեն անոնց արշաւանքը Մալոլոսի վրայ որ Փիլիպպեանց կառավարութեան կեդրոնն է: Ամերիկացիները արդէն մօտեցած են այդ քաղքին: Անցեալ շաբթուան շաբաթ գիշերը մինչեւ առտու ամերիկեան հրետանիները ռումբ տեղացուցեր են Կուատալուբէի շրջակայ անտառներուն վրայ, բնիկները այդ տեղերէն հեռացնելու նպատակաւ: Ամերիկացիները ստիպեր են բնիկները դադրեցնել հրացանաձգութիւնը: Ամերիկեան զինուորները շատ նեղուած են տաքէն և միշտ արթուն կենալու ստիպուած են, վասն զի բնիկները անդադար կրակ կը տեղացնեն:

ՃԱՊՈՆԻ զինուորական իշխանութիւնները որոշեցին բոլորովին փոխել բանակին զէնքերը: Ճապոնցիի մը կողմէ հնարուած բազմահարուածեան նոր հրացան մը պիտի գործածուի. Նոյնպէս նորահնար բազմահարուածեան թնդանօթներ, որոնք մէկ վայրկեանի մէջ ութ ռումբ կ'արձակեն և օտարներուն կողմէ առաջարկուածներուն վրայ առաւելութիւններ ունին:

ԱՆՏՐԷԻ ԱՐՇԱՒԱԽՈՒՄԲԸ.— Շուէտի հեռագրական գործակալութիւնը հետեւեալ լուրը ստացաւ.

Պետերսպուրկի շուէտական դեսպանը հեռագրեց.— Ռուսիոյ արտաքին գործոց Նախարարը Եէնիսէյի հիւսիսային կողմի ոստիկանութեան քննիչէն փետր. 2 թուականով հեռագիր մը ստացաւ թէ այդ կողմերը Անտրէի և իր մարդոց դիակները գտնուած ըլլալու լուրը ստոյգ չէ. հանքերու քննիչ Գ. Վիլքէն փետր. 13ին ճամբայ ելեր է Անտրէի համար նոր խուզարկութիւններ կատարելու նպատակաւ, որոնց արդիւնքը պիտի հեռագրուի:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարք Հայրը այս առաւօտ կայս. Պալատ գնաց՝ տեսակցութիւն մը ունենալու առաջին քարտուղար Վսեմ. Թահսին պէյի հետ:

—Քաղաքական Ժողովը գումարուեցաւ երէկ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Ստեփան փաշայի: Ժողովը միմիայն զբաղեցաւ իր օրակարգին վրայ գտնուած երեք կարեւոր խնդիրներով:

—Նուպար փաշայի հոգւոյն համար Մայր եկեղեցիի մէջ կատարուած հոգեհանգստեան արարողութեան առթիւ, Տիկին Նուպար փաշա շնորհակալութեան գիր մը ուղղած է Ս. Պատրիարք Հօր:

—Ս. Պատրիարք Հայրը այս իրիկուն Պատրիարքարանի մէջ պիտի գիշերէ և վաղն առաւօտ Մայր եկեղեցւոյ արարողութեանց ներկայ գտնուելով, Տեառնընդառաջի տօնին առթիւ քարոզ պիտի խօսի:

—Սուրէ Պլաք Հրէուհին վերջապէս իր նպատակին կը հասնի՝ հայ ըլլալու և հայ տղու մը հետ ամուսնանալու համար, որուն սիրոյն հինգ-վեց ամիսէ ի վեր փակուած կը մնար Գումգաբուի Տ. Միքայէլ քահանային տունը:

Ռումանական դեսպանատան թարգմաններէն Գ. Զօրայեան նախընթաց օր Ազգ. Պատրիարքարան երթալով՝ Սուրէ Պլաքի խնդրին վրայ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ եպիսկոպոսի հետ և յանուն դեսպանին յայտարարեց թէ այլ եւս որ և է արգելք չի կայ որ այդ հրէուհին հայ ըլլայ, ինչպէս որ կը փափաքի: Գ. Զօրայեան յետոյ Տ. Միքայէլ Ա. քահանային տունը երթալով, նոյն յայտարարութիւնը ըրաւ նաեւ Սուրէ Պլաքի որ ռումանական հպատակ է: Պատրիարքական Փոխանորդ Սրբազանին կարգադրութեամբ՝ այդ հրեայ աղջկան մկրտութիւնը պիտի կատարուի այս օրերս Ազգ. Հիւանդանոցի մատրան մէջ:

—Բերայի քարոզիչ Տ. Հմայեակ եպիսկոպոս արտօնութիւն խնդրած է Պատրիարքարանէն, որպէս զի հանգուցեալ Տ. Խաչատուր քահանայի երեցկնոջ եւ երկու քոյրերուն համար հանգանակութիւն մը կատարէ՝ իրեն ընկեր առնելով Ճիզմէճեան Տ. Արիստակէս քահանան և Սէլիմճեան Գրիգոր էֆէնտին:

—Աստրախանի մէջ պիտի հաստատուի թեմական դպրոց մը, որուն կանոնագիրը պատրաստած է Արիստակէս եպիսկոպոս Սեդրակեան: Այս դպրոցը պիտի ունենայ վեց դասարան: Սինոդը Ներքին գործոց Նախարարութեան դիմած է՝ հարկ եղած արտօնութիւնը ձեռք բերելու համար:

—Յունուար 21ին, Թիֆլիսի Միքայէլեան հիւանդանոցին մէջ, կարճատեւ հիւանդութենէ ետքը, մեռեր է [illegible] Ղազարեան, երիտասարդ ուսուցիչը որ բաւական տարիներ կրթական պաշտօններ վարած է ազգ. դպրոցներու մէջ և յաճախ աշխատակցած է ռուսահայ պարբերական հրատարակութեանց: Հանգուցեալը թարգմանած էր Թուրկէնեֆի Նախընթաց օրը վէպը: Վերջերս յետին ծայր կարօտութեան մէջ ինկած էր:

—Դարձեալ Թիֆլիզի մէջ մեռեր է բժշկապետ Մարկիանոս Ռօտինեանց: Հանգուցեալը եղած է Ներսիսեան դպրոցի հոգաբարձու. երկար տարիներէ ի վեր կը վարէր Թիֆլիզի կարեւորագոյն հայ տպարանը որ ժամանակ մը Ներսիսեան դպրոցին կը պատկանէր և ապա անցած էր Համբարձում Էնփիաճեանցին: Բժիշկ Ռօտինեանց 69 տարեկան էր. Թաղուեր է Խոջիվանքի գերեզմանատունը:

—Ի նպաստ Թիֆլիզի Հրատարակչական Ընկերութեան յունուար 31ին երեկոյթ մը տրուեր է Թիֆլիսի Արդիստական Ընկերութեան սրահին մէջ: Թատերական ներկայացման մասնակցեր են Օր. Ս. Արզումեան, Օր. Մ. Դորդանեան եւ ուրիշ ազնուական գերդաստանէ օրիորդներ, որոնք յաջողութիւն գտեր են իրենց կատարած դերերուն մէջ: Թատերական ներկայացումէն ետքը տրուեր է նուագահանդէս մը, որուն մասնակցեր են Օր. Բէհրութեան և Օր. Տ. Միքիմանեան, նուագելով դաշնակի վրայ դասական կտորներ: Օր. Իզմիրեան և Ի. Դալխանեան երգեր են յաջողութեամբ: Երեկոյթէն գոյացեր է 700 րուբլի:

—Սիվրիհիսարէն Տ. Յակոբ քահանայ Տէր Յակոբեան նամակ մը ուղղելով Խմբագրութեանս, կը յայտարարէ թէ ինքը ստորագրած չէ այն խնդրագիրը որ ուղղուած էր Պատրիարքարան՝ Կեսարացի Ռուբէն Մարգարեան անուն երկրորդ անգամ ամուսնացած անձի մը քահանայական ձեռնադրութեան արտօնութիւնը խնդրելու համար:

—Բագուէն կը հաղորդեն թէ Հայ Թատրոնի ղեկավարները գոհ են իրենց ձեռնարկէն, և յոյս ունին որ առաջիկայ տարի ալ թատրոնը պահէ իր գոյութիւնը: Դերասանական ընկերութիւնը բանակցութեան մէջ է Թիֆլիզի արքունական թատրոնին վարչութեան հետ և վարձած է այդ թատրոնը՝ առաջիկայ Մեծ Պահքին ներկայացումներ տալու համար հոն, շաբաթը երկու անգամ:

—Մասնաւոր վարժարանի մը վաճառման ծանուցումը որ կը հրատարակուի Արեւելքի մէջ, Բանկալթիի Առեւտրական վարժարանին վերագրուած ըլլալով՝ ոմանց կողմէ, այդ հաստատութեան հիմնադիր-տնօրէն Յակոբ էֆ. Բագրատունի կը ծանուցանէ մեզ թէ ինքը կատարեալ յաջողութեամբ կը շարունակէ իր վարժարանը 130 աշակերտով: Կիմանանք նաեւ թէ մօտերս աղջկանց վարժարան մը և արհեստանոց մըն ալ հաստատելու ձեռնարկած է որուն յաջողութիւն կը մաղթենք:

Ս. եկեղեցւոյս բարեխրատ քարոզիչ Տ. Մելքիսեդեկ արքեպիսկոպոս Մուրատեանց, Զմիւռնիոյ Առաջնորդ ընտրուած ըլլալով, իր հրաժեշտի ողջոյնը բարեպաշտ ժողովրդեան մատուցանելու համար, հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ, յառաջիկայ կիրակի, 14 Փետրվար, Թաղիս եկեղեցին:

Մնամք յարգանօք
Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Գատըգիւղի
Ատենադպիր Ատենապետ
Լ. ՔԱՆԻԿԵԱՆ Ն. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

ՓՈԽԱՆ . . . ՇԱՔԱՐԻ

Գալըպճեան Միրիճան էֆ. իր ամուսնութեան առթիւ բաշխուելիք շաքարի փոխարէն բարեհաճած է 5 օսմ. ոսկի նուիրել Հիւանդանոցիս:

Հոգաբարձութիւն

ՀԱՅԵՐԸ

Այս խորագրին տակ, երկրորդ յօդուած մը կը կարդանք Երեկուան Ֆրանսերէն «Սէրվիէ»ի մէջ, որուն առաջին յօդուածն ալ թարգմանեցինք ժամանակին:

Մեր ընթերցողները մոռցած չեն անշուշտ այն յօդուածը՝ զոր հրատարակեցինք աւելի առաջ, Գ. Նաուման անուն երէցի մը անհէթ յայտարարութեանց դէմ, ի մասին Թուրքիոյ Հայերուն: Անկէ ի վեր բազմաթիւ հաստատական գիրեր ընդունեցանք. այսօր հարկ կը դատենք հրատարակել հեռաւոր ընթերցողի մը կողմէ մեզի ուղղուած հետեւեալ նամակը.

«Ցաւալի է տեսնել կրօնաւորներ՝ տիեզերական խաղաղութեան աւանդապահներ, որոնք մեր երկրին վրայ հեշտօրէն կը խօսին, երբ թէ կատարեալ գիտակցութեամբ, սխալներ մէջ տեղ դնելով՝ առածներու պէս. որոնք յանդգնաբար կը գործածեն անկապ ու անիմաստ խօսքեր և ամէն բանէ առաջ կը ջանան անմիաբանութեան ազդակներ որոնք սերմանել: Բայց մեր երկիրը ըստ բաւականին փորձառութիւն ունի այդ մասին. լաւ կը ճանչնայ Գ. Նաումանի պէս ստաբականներու գործելու այս եղանակը և գիտէ այդ կարգի հրատարակութեանց պատասխանել ազնիւ լռութեան մը խիստ պարսաւովը: Ամէն պարագայի մէջ, միթէ նամանաւանդ խորհուրդներո՞ւն և կամ օտար ինքնամտութեա՞նց պէտք ունինք, տեւական ու փափկարար անդորրութիւն մը պահելու համար: Չէ՞ որ մեր հայազգի հայրենակիցներուն գրեթէ ընդհանուրին կարծիքովը և մինչեւ իսկ խոստովանութեամբը, այդ խորհուրդները և այդ ինքնամտութիւնները իրենց աննպաստ դարձած են։ Լաւագոյն ապացոյցը թէ փոխադարձ համերաշխութիւն մը կայ և պէտք է միշտ Թուրքերուն և Հայերուն միջեւ, երեւան չի՞ գար սա իրողութենէն թէ Թուրքիոյ զանազան կողմերը բնակող Հայերուն թիւը անժխտելի կերպով ստուար է, բաղդատմամբ իրենց այն ազգակիցներուն թիւին՝ որոնք օտար երկիրներու մէջ կը գտնուին։ Ո՞վ կրնայ ուրանալ անոնց բազմանալը Թուրքիոյ մէջ և անոնց թիւին նուազիլը ուրիշ կառավարութեանց տակ, մինչեւ իսկ անոնց կատարեալ անհետացումը մէկ քանի քրիստոնեայ երկիրներու մէջ։

«Ո՛չ, Հայը աւելի լաւ կ՚ըմբռնէ իր շահերը. ինքը՝ խելացի և իմաստուն, կը պահէ իր կրօնքը, իր լեզուն և գիտէ օգտուիլ այն առանձնաշնորհումներէն՝ որոնք ամէն ժամանակ շնորհուած են իրեն՝ սկսեալ Ֆաթիհ Սուլթան Մէհմէտէն մինչեւ փառաւոր կայսրութիւնը Վեհ. Սուլթան Ապտիւլ-Համիտ Բ. Խանի, որ բաց ի իր բարձր հոգածութեան և աննպաստ առատաձեռնութեան մասնաւոր հաւաստիքներէն իր Հայ հպատակներուն նկատմամբ, դեռ վերջերս ալ զինուորական տրոց գանձման յետաձգումը շնորհեց անոնց։

«Մենք ջերմապէս համոզուած ենք թէ Հայ ժողովուրդը չպիտի լսուի բնաւ օտարին վնասաբեր ազդեցութիւններէն։ Ինքը երախտագիտութեամբ և հաւատարմութեամբ պիտի փոխարինէ այն շնորհները՝ որոնք ի վաղուց անտի շնորհուած են իրեն Օսմանեան Վեհապետներուն կողմէ։ Միութեան և միաբանութեան սկզբունքները աւելի բարիք պիտի ընծայեն իրեն քան թէ սխալ գաղափարները՝ ի՛նչ ձեւի և ի՛նչ քօղարկեալ ազդեցութեանց տակ ալ երեւան գան անոնք։

«Այս պայմաններուն մէջ, մամուլը պարտաւոր է իր կարգին նուիրական պարտականութիւն մը կատարել՝ ճշմարտութիւնը և արդարութիւնը յաղթող հանդիսացնելու համար միշտ։ Այն վայրկեանէն ուր լրագիրներու ներշնչումներն ու գնահատումները կը շեղին այս հիմնական սկզբունքէն, ինքնին կ՚ոչնչանան անոնք, իրենց վնասակար ու կործանարար յենակէտները տկար ըլլալով։ Հետեւաբար, այն շնորհակալութիւնները՝ որոնք կ՚ուղղուին Սէրվէթի՝ վերեւ յիշուած յօդուածին հրատարակութենէն ի վեր, անգամ մըն ալ կը հաստատեն այն համոզումը՝ թէ խղճամիտ հրապարակագրին պարտականութիւնն է պահպանել իր երկրին ճշմարիտ շահերը, իր ընթերցողները զգուշացնելով այն ամէն բաներէն՝ որոնք կրնան վնասել միեւնոյն հայրենիքին զաւակներուն միջեւ գոյութիւն ունեցող յարաբերութեանց։»

ԿԻՍԱՄՍԵԱՅ «ՄԱՍԻՍ»Ի հինգերորդ թիւը այսօր հրապարակ ելաւ, հետեւեալ բովանդակութեամբ.

Միհայէլ Շամտանճեան.— Պատրիարքարանը և ազգային թերթերը։ Ժիւլ Լըմէթր.— Ուսուցման բարւոքումը։ Սկեպտիկ.— Խոհեր։ Լեւոն Սեղբոսեան.— Դեբրասանուհին (վէպ)։ Կ.— Խզուած լարեր ու Թրթռուն թելեր։ Արամ Անտոնեան.— Պէլժ կեանքն ու մտաւորականութիւնը։ Գրական շարժում։ Մուշեղ վարդապետ — Ուխտի տղան։ Տոքթ. Դաւիթեան.—Առողջապահական օրէնքներ՝ ջղայնութենէ զերծ մնալու համար։ Նարկիս.— Հիւանդանոցին ի նպաստ նուագահանդէսին առթիւ։ Մ. Շ.— Տնտեսական կեանք և միջազգային քաղաքականութիւն։

ԾԱՂԻԿ գրական և երգիծաբանական շաբաթաթերթին 32րդ թիւը հրատարակուեցաւ այսօր։ —Տարեկան 50, վեցամս. 25 և հատը 1 ղրշ։

Դիմել առ Մարտիրոս Տէօքմէճեան, Տնօրէն Ծաղիկի, Նորատունկեան խան Ղալաթիա։

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՔ
ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՇՐՋԱՆ

Առեւտրական վարժարանի մէջ

Գիշերօթիկ և ցերեկեայ Առեւտր. վարժարանիս միամեայ շրջանը յաջողութեամբ բոլորելէ յետոյ, անոր ուղղութեան և յառաջդիմութեան վրայ վստահ՝ կը վերսկսիմ կիրակնօրեայ դասախօսութեանցս։

Ութերորդ շրջանի Ա. դասը սկսաւ Յունվար 31 կիրակի, ժամ 7ին, Եօթն ամսոյ մէջ (միայն կիրակի օրեր 3 ժամ զբաղմամբ) կ՚ուսուցուին հետեւեալ կարեւոր ճիւղերը։

1. Վաճառականական գիտելիք.— Առեւտր. թղթոց տեսակները, անոնց կիրառման եղանակը, սեղանաւորական գործողութիւնք, եայլն։

2. Տոմարակալութիւն.—Պարզ տոմար, կրկնատոմար և ընթացիկ հաշիւներ։

3. Հաշուագիտութիւն.— Առեւտուրի մէջ պատահած ընդհ. հաշիւներ։

Ծրագիրը ձրի կը տրուի վարժարանէն։ Վճարումն է ամսական մէկ մեծիտ կանխիկ։

Կահագործութեան արհեստը (մարանկոզ), որ աղքատին հաց ու հարուստին հաճոյք կը պարգեւէ, միայն մէկ տարուան մէջ սորվիլ փափաքողք կը հրաւիրուին տեսակցութեան։ Մեր վարժարանի մէջ արհեստապետ մը ունինք որ հարկ եղած երաշխիքը տուած է մեզ արդէն։ Արհեստի հետեւողք պէտք է ըլլան 15-20 տարեկան և նախակրթական ուսմանց տիրացած։

Դիմել Առեւտր. վարժարան, Բանկալթի, Ճէտտիէ փողոց։ 227

6—6 Յակոբ Բագրատունի

Ներքին լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէս օրին փառաւոր հանդէսով գնաց նոյն մզկիթը և ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը կայս. Պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Աւստրիոյ, Ֆրանսայի ու Սերպիոյ դեսպանները իրենց հետեւորդներով, Թուրքեւսերպ մաքսային առժամեայ պայմանագրութեան սերպ պատուիրակները, Անգլիոյ դեսպանատան Ա. Թարգմանը ու պահականաւին հրամանատարը և վաթսունէ աւելի օտարազգիներ։ Ներկաներէ ոմանք սեննեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ.— «Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհեալ արտօնութեամբ, Աւստրիոյ դեսպան Պարոն ֆոն Քալիչէ, ապա Ֆրանսայի դեսպան Պ. Քոնսթան և յետոյ Սերպիոյ դեսպան Պ. Նովաքովիչ պատիւ ունեցան ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։»

ՍԵՐՊԻՈՅ դեսպանը երէկ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւը ունեցած միջոցին, Ն. Վեհափառութեան ներկայացուց Թուրքեւսերպ մաքսային առժամեայ պայմանագրութեան խառն յանձնաժողովին սերպ պատուիրակները Պ. Պ. Կվոյիչ ու Ջոնիչ։ Ինչպէս յայտնի է, պայմանագրութիւնը կնքուած ըլլալով, ասոնք մօտերս Պէլկրատ պիտի դառնան։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.— Վեհ. Սուլթանին Սէճճատէճէ Պաշի Իզզէթ պէյ երէկ Պոլսոյ Ագսէրայի կողմը Գովաճը Տէտէ ու Պարա Մէհմէտ Փաշա թաղերը գնաց և Ն. Վեհափառութեան հրամանաւ ոչխարի միս, հաց ու դրամական պարգեւներ բաշխեց աղքատներուն, որոնք բարեմաղթութիւններ ըրին Վեհ. Սուլթանին համար։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ հանրապետութեան նոր նախագահ Պ. Լուպէի ընտրութիւնը, առջի օրը, պաշտօնապէս հաղորդուեցաւ Վեհ. Սուլթանին։

—Դեսպան Պ. Քոնսթան արարողապետ Մունիր փաշայի միջոցաւ՝ Վեհ. Սուլթանին, և արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշայի միջոցաւ ալ Բ. Դրան շնորհակալութիւն յայտնեց՝ Պ. Ֆէլիքս Ֆօրի համար կատարուած հոգեհանգստին պատուիրակութիւններ ղրկուելուն առթիւ։

ՈՒՂԵՐՁ.—Սէլանիկի, Մանասդըրի և Գոսովայի նահանգներուն քրիստոնեայ երեւելիները, կ՚ըսէ Մոնիդէօր, աղերսագիր մը կը ստորագրեն որով կը մերժեն կարգ մը խռովարարներու արարքը և շնորհակալութիւն կը յայտնեն կայս. կառավարութեան այն պաշտպանութեան համար զոր կը նուիրէ քրիստոնեաներուն։ Այդ աղերսագիրը պատգամաւորութեան մը միջոցաւ պիտի մատուցուի Բ. Դրան։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ սպայակոյտէն հազարապետ Բէթրով և ներքին գործոց նախարարութեան պաշտօնեաներէն տոքթ. Զաշարով երէկ մայրաքաղաքս եկան։ Ասոնք պուլկար կառավարութեան կողմէ պատուիրակ կարգուած են՝ կայս. կառավարութեան հետ պայմանագրութիւն մը կնքելու՝ սահմանագլուխին վրայ կատարուելիք հսկողութիւններուն համար։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ ԴՈՒՌԸ խնդրեց Բ. Դուռնէն տեղեկութիւն ստանալ թէ հելլէն բանակը ի՛նչ եղանակով կը գործէ սահմանագլխին վրայ՝ աւազակները հալածելու համար։ Յայտնի է թէ Թուրքիոյ և Յունաստանի միջեւ կնքուած հաշտութեան դաշնագիրը տրամադրութիւններ կը պարունակէ աւազակութիւնը ջնջելու համար։ Հիմա ատոր վերաբերեալ յօդուածը պիտի գործադրուի։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ վարչութեան յունուար ամսուան հասոյթը երկու հազար ոսկի պակաս եղաւ բաղդատմամբ նախորդ տարեշրջանի նոյն ամսուան։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ դեսպանատան խորհրդական Պարոն Ֆոն Մաչիօ Զէթինեէի դեսպան անուանուած ըլլալով, Կ. Պոլսոյ մէջ անոր յաջորդեց Մինխէնի աւստրիական դեսպանատան քարտուղար Պարոն Ֆոն Պրաուն։

ՀՈԼԱՆՏԱԿԱՆ դեսպանը առջի իրիկունը սեղան մը տուաւ որուն ներկայ գտնուեցան արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշա, օտար թղթակցութեանց քարտուղար Նուրի պէյ, Իտալիոյ ու Ամերիկայի դեսպանները և ուրիշներ։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ դեսպանին կողմէ առջի օրը տրուած սեղանին ներկայ գտնուեցան Խարիճիէի արարողապետի օգնական Ղալիպ պէյ, Գերմանիոյ դեսպանը, Օսմ. ծառայութեան մէջ գտնուող Գերման սպաները և ուրիշներ։

Բ. ԴՈՒՌԸ, կայս. Իրատէի մը համաձայն, ծանոյց Ափրիկեան Տրիպոլսոյ նախորդ կուսակալ Նամըք փաշայի և Պաղտատի նախորդ կուսակալ Աթաուլլահ փաշայի որ մինչեւ իրենց յաջորդներուն ժամանումը առժամաբար պաշտօնավարեն։

Ափրիկեան Տրիպոլսոյ նորընտիր կուսակալ Հաշիմ պէյ երկուշաբթի իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

ՊԵՐԼԻՆԻ Օսմ. դեսպան Թէվֆիգ փաշա երկուշաբթի օրը երկրորդ անգամ սեղան մը տուեր է, որուն ներկայ գտնուեր են Աւստրիոյ, Սերպիոյ, Իտալիոյ ու Շըուէտի դեսպանները, Գերմանիոյ ներքին գործոց նախարարը, պատերազմական նախորդ նախարար Պ. Վէրտի տիւ Վէրնուա, զօրավար Ֆոն Հանքէն և ուրիշներ։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ վարժարաններու ուսանողներէն մէկ քանին Անատոլուի երկաթուղիի գծին վրայ պտոյտ մը պիտի կատարեն՝ երկաթուղիի գործառնութեանց և մեքենագիտութեան գործնական փորձեր կատարելու համար։

ՁԻՒՆ.— Երէկ գիշեր կղզիներուն մէջ բաւական ձիւն տեղալով քանի մը մատի չափ նստեր է։

ԶՕՐԱՔԱՆԱԿՑ կեդրոններուն համար մօտերս զինուորական հագուստներ պիտի ղրկուին, որոնք պատրաստուած են Ֆէսխանէի մէջ։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութիւնը նկատելով որ ձէթի և օճառի համար արտադրութեան վայրերուն մէջ պակաս գին դրուելով ըստ այնմ մաքսատուրք կ՚առնուի, այսինքն ձէթին իւրաքանչիւր քիլոյին հարիւր կամ հարիւր տասը փարա գին կը դրուի, մինչդեռ Կ. Պոլսոյ հրապարակին վրայ քիլոն 4ուկէս ղրշ.ի կը ծախուի. նոյնպէս օճառներուն համար ալ քիլոյին 60-70 փարա արժէք կը դրուի մինչդեռ հոս 100-110 փր.ի կը ծախուի։ Վերատեսչութիւնը նկատելով որ գիները եթէ պէտք եղածին պէս դրուին, տարեկան 50,000 ոսկիի աւելի հասոյթ կը գոյանայ, որոշեր է ամէն ամիս Կ. Պոլսոյ հրապարակին գինը ղրկել այդ տեղերը, որպէս զի անոր համաձայն արժէք դրուի։

ԱՆԳԼԻԱՑԻ այն զբօսաշրջիկները, որոնք Արկատիա զբօսանաւով մայրաքաղաքս եկած են, առջի գիշերը նոյն շոգենաւին մէջ պարահանդէս մը տուին։ Ներկայ գտնուեցան Աթթքինսըն փաշա, Լըքոք փաշա, Անգլիոյ դեսպանատան առաջին քարտուղարը, ընդհ. հիւպատոսը ընտանիքով, պահակ շոգենաւին սպաները եւ ուրիշներ։ Զբօսաշրջիկները այսօր պիտի մեկնին։

ԻՄԹԻԱԶԻ ոսկի շքանշան տրուեցաւ Թօփխանէի առաքումներու ճիւղին պետ գնդապետ Ասըմ պէյի։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ Իսլամներուն մէջ, կ՚ըսէ Իգտամ, փէսի գործածութիւնը հետզհետէ կ՚ընդհանրանայ։ Կարգ մը վաճառականներ Մարսիլիայէն ու Թրիեսթէէն առնուած փէսերը իբրեւ Կ. Պոլսոյ ապրանք կը ծախեն հոն։

ՔԱՐԱՓՆԵՐՈՒՆ վրայ մեծ մթերանոցներու կառուցումը ապրիլէն պիտի սկսի։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանը պաշտօնեայ մը պիտի ղրկէ Էնկիւրի՝ հանգուցեալ մետրապոլիտ Տ. Եէրասիմոսի թերէքէն կատարելու համար։

—Սէլանիկէն տեղւոյն մետրապոլիտին դէմ եղած բողոքներուն համար սա հեռագիրը ուղղուեր է Յունաց Պատրիարքարանին. «Պատրաստ եմ ապացուցանել այն բողոքները որոնք Թահիտրոմոսի մէջ հրատարակուած էին։ Կը խնդրեմ փութով պաշտօնեայ մը ղրկել, որուն ճամբու ծախքին համար քառասուն ոսկի յանձնած եմ Օսմ. Պանքային։»

ՄԻՍԻՆ ԳԻՆԸ.—Սապահ ձեռնհաս իշխանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ մսի գինին վրայ որ հետզհետէ կը բարձրանայ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը Մեծեպարքոսէն հրահանգ ուզեց թէ Կ. Պոլսոյ կալուածատուրքի հաշուէն արդէն վախճանեալ Իզզէթ էֆ.ի վրայ եղած 90 հազար ղրուշի պահանջը ի՛նչ կերպով գանձելու է։ Պետական Խորհուրդը, որուն յանձնուած էր խնդիրը, որոշեց թէ Թասֆիյէի արժէթուղթերու կանոնագրին համաձայն, պէտք է անոր ժառանգորդներէն գանձել հարիւր ղրուշի փոխարէն քսանըհինգ ղրուշ հնչուն դրամով։

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ.—Բերա Բալասի մէջ մօտերս նուագահանդէս մը պիտի տրուի ի նպաստ Համազգային Անկելանոցին։

ՋԷՔԻ ՓԱՇԱ, վերատեսուչ զինուորական վարժարաններուն, երէկ ցամաքային երկրաչափական վարժարանը երթալով այս տարուան տասերկու շրջանաւարտներուն յանձնեց քաղաքային երկրաչափի վկայականներ։

ԾՈՎԱՅԻՆ Նախարարը առջի օրը յանձնեց Նաւային ու առեւտրական վարժարանաց շրջանաւարտներու վկայականները։

ԳՈՆԵԱՅԷՆ կը գրեն թէ օդերը բացուած ըլլալով, երկրագործները վարուցանի սկսեր են։

ԿԻՊՐՈՍԷՆ կը գրեն թէ ձէթի տասանորդը ջնջուելով անոր տեղ ուրիշ տուրք մը պիտի հաստատուի։

ՍՈՖԻԱՅԻ քաղաքապետ Պ. Եուվանով պաշտօնանկ եղեր և անոր յաջորդեր է Սոֆիայի դատարանին հարցաքննիչ դատաւոր-անդամ Պ. Վէլչանով։

ՍԷԼԱՆԿԻ քաղաքին մէջ յունուար ամսուն պատահած մահերու թիւն է 147, որոնց 31ը՝ այր, 26ը՝ կին և 90ը՝ տղայ։ Ասոնց 131ը՝ հրեայ են, 15ը՝ քրիստոնեայ և 1ը՝ իսլամ։ Մահերը աւելի թոքի և շնչողական գործարաններու հիւանդութիւններէ առաջ եկած են։

ԷՋԻՆԷ գիւղաքաղաքին մէջ Նուագածու Եանիի կինը անցեալներս աղջիկ զաւակ մը ծնելէ երեք օր ետքը մարդու ձեւ հրէշ մը ծներ է, երկու գլուխով, չորս աչքով, մէկ բերանով, երկու եղջիւրով և պոչով՝ հրէշը մեռեր է։

ՊՈԼՍՈՅ վերաքննիչ ատեանի պատժական ճիւղը վեց ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց Վասիլիքի անուն անձը որ ոստիկան Նուրի էֆ.ն ծեծած էր պաշտօնին կիրառմանը պահուն։

ԵԱԼՈՎԱՅԻ շրջակայ Գատըգիւղէն վաճառական Աթանաս Քալոյերա Կէմլէյիկէն իր գեղը դառնալու միջոցին, Չէնկիլէր Տէրպէնտի մօտ հրացանի գնտակով մը սպաննուեր է։ Ոստիկանութիւնը կը փնտռէ չարագործները։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ մէջ առջի գիշերը պատահած հրդեհէն Համպուրկ Պէրլէն ապահովագրական ընկերութիւնը հազար ոսկի վնասուր է և Թրանսաթլանթիք ալ երկու հազար։

ՈՃԻՐ ՄԸ.—Երէկ իրիկուն ժամ 12ին մօտ Մոլլաքէօյի կողմը Իլիասի գինետան մէջ Սինոպցի Համզը երեք անգամ րէվոլվէր պարպեց։ Երկու հոգի, մէկը տղայ՝ Բանուէլ՝ և միւսը տարիքոտ անձ մը թեթեւապէս վիրաւորուեցան։ Ոստիկանութիւնը անմիջապէս ձերբակալեց Համզըն։

—Երէկ գիշեր Թագսիմի մօտ ալ, Ֆիրուզ աղայի Ալի՝ կողէն վիրաւորուեցաւ անծանօթի մը կողմէ։

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄ

Ազդ Հանրային Պարտքի Վարչութեան

Շերամաբուծական մրցման կանոնագրին Զ. յօդուածին համաձայն՝ Հանրային Պարտքի Տնօրէնութիւնը կը հրատարակէ ի ստորեւ՝ Իզմիրի մէջ կազմուած քննիչ յանձնաժողովին տեղեկագիրը, մրցանակ ստացողներուն անուններովը միասին։ Մրցանակները բաշխուեցան տարւոյս յունուար 24ին, կառավարական պաշտօնատան մէջ, նահանգին կուսակալ Բարձր. Քեամիլ փաշայի նախագահութեամբ և ի ներկայութեան Հանր. Պարտքի վարչութեան Իզմիրի Տնօրէնին և քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարներու։ Աւասիկ մրցանակ ստացողներուն ցուցակը.

	ղրշ. ոսկեդրամ
1. Տիկին Մարի Կիփիթ (Պուրնապաթէն)	1000
2. Մէհմէտ Թէվֆիգ էֆ.	800
3 Մարանկօզ Սերրօ (Սէվտիքէօյէն)	700
4. Տիկին Բարաշկուլա Սըօսմօլինա	600
5 Տիկին Համբիքօ	600
6. Ֆօթօ Եուվանա	500
7. Մարիա (Սէվտիքէօյէն)	500
8. Քլինի Կալիչի (Պուրնապաթէն)	500
9. Անաստասիա Մանիսալը	500
10. Մարիչօ Եանուտաքի (Սէվտիքէօյէն)	700
11. Եօրկաքի Ֆօթիադի	700
12. Զօրպաճի Խրիսթօ (Մանիսայէն)	600
13. Եօրկի Իսկէմիճէ (Պուրնապաթէն)	600
14. Հաճի Շէրիֆ Ալի էֆ. (Իզմիրէն)	600
15. Պալի Նիքօլայիտի	600
ղրշ. ոսկեդրամ	9500

Ասոնցմէ առաջին ինը հոգին ստացած են նաեւ մէկմէկ մանրադէտ։

Այս ցուցակին կցուած է՝ շերամաբուծական մրցման համար Իզմիրի մէջ կազմուած գեր-յանձնաժողովին վկայագիրը զոր ստորագրած են Հանր. Պարտքի տեսուչ Շէմսէտտին պէյ, շերամաբուծական հաստատութեան տնօրէն Գէյրգ էֆ. Թորգոմեան և Այտընի նահանգին Իտարէի Ժողովին անդամ Գալէնտէր Սէփէր էֆ.։ Այս տեղեկագիրը հաստատուած է քննիչ ժողովին պաշտօնագրովը զոր ստորագրած են Նախագահը՝ կուսակալ Քեամիլ փաշա, և անդամները՝ Շէմսէտտին պէյ, Թորգոմեան էֆ., Գալէնտէր Սէփէր էֆ., Նահանգին կրթական քննիչ Իսմայիլ էֆ., երկրագործական քննիչ Զաքարեան էֆ. և Հանրային Պարտքի ընդհ. քննիչ Պ. Շաւնօ։

Հեռագիր

ԲԱՐԻԶ, 24 փետր.— Հապէշաստանէն առնուած լուրերու նայելով, Մենելիք պատրաստութիւններ կը տեսնէ մեծամեծ ընդունելութիւններ ընելու Մաշաշ հազարապետին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Օզպըրն արքայական զբօսանաւը հրաման ստացեր է Բօրթսմութէն Ճենովա երթալու։ Կալլէսի իշխանուհին՝ իր աղջկանը հետ, Ճենովայէն նոյն զբօսանաւով Յունաստան պիտի երթայ այցելութիւն տալու իր եղբօրը՝ Եորկիոս Թագաւորին։ Իշխանուհին ու աղջիկը Կրետէ ալ պիտի երթան։

ԱԹԷՆՔ.— Զօրավար Սմոլէնսքի իր վկաները ղրկեց երկու լրագրապետներու, որոնք չուզեցին մենամարտիլ, ըսելով որ զօրավարին քաղաքականութիւնը քննադատած են և ոչ թէ անձը։

ՍՈՖԻԱ.— Ֆէրտինանտ իշխանը որ քանի մը օրէ ի վեր ինֆլուէնցայէ կը տառապէր, բոլորովին ապաքինեցաւ։

ՀՌՈՄ.— Իտալիա հրաւիրեց բոլոր տէրութիւնները որ ծայրայեղներու դէմ Հռոմի մէջ գումարուած դեսպանախորհուրդին բանակցութիւններուն մասին տրուելիք որոշումը մինչեւ երեք ամիս հաղորդեն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Լորտերու ժողովին օրինագիծ մը ներկայացուեցաւ խիստ միջոցներ ձեռք առնելու համար վաշխառուներու դէմ որոնց հարիւրին 95ը հրեաներ են։ Այդ օրինագիծը կը տրամադրէ որ տոկոսը եթէ հարիւրին տասը անցնի, դատ բացուի փոխանառուներու դէմ։ Այդ օրինագիծին նպատակն է թոյլ չտալ որ հրեաները ծանր տոկոսներով դրամ փոխ տան Լորտի զաւակներուն՝ անոնց ապագայ ժառանգութիւնը իբրեւ երաշխաւորութիւն ընդունելով։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.—Մ. Նահանգաց Երեսփ. ժողովը 34ի դէմ 219 քուէով ընդունեց այն օրինագիծը որով հաշտութեան դաշնագրին համաձայն քսան միլիոն տոլար պիտի վճարուի Սպանիոյ։

—Նախագահական հրամանագիր մը ծանոյց արձակել Քուպայի և ուրիշ կողմերու մէջ գտնուող 16,000 կամաւորները։

ՍՊԱՆԻԱ.—Երեսփ. ժողովին մէջ Ալմենասի կոմսը յայտարարեց թէ պէտք է պատասխանատուութեան ենթարկել Սպանիոյ պատիւը արատաւորող քանի մը զօրավարներ։ Ասոր վրայ մեծ աղմուկ եղաւ ժողովին մէջ։ Պատերազմական նախարարը պատասխանեց ըսելով որ ատենաբանը զրպարտիչ մը ու ոճրագործ մըն է և թէ Քուպայի մէջ սպանիական բանակը իր պարտքը կատարած է, որուն պատասխանատուութիւնը ինք կը ստանձնէ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիական կառավարութիւնը որոշեց բանակը և ծովեզերքի ամրոցները Արմսթրոնկի բազմահարուածեան թնդանօթներով սպառազինել։

ԲԷՔԻՆ.—Անգլիոյ դեսպանը միշտ կը պահանջէ քննութիւն կատարել երկաթուղիներու վերատեսուչ Հուի անիրաւ պաշտօնանկութեանը դէմ։

ՀԱՎՐ.—Պ. Ֆէլիքս Ֆօրի ամարանոցին մէջ հանգուցեալ նախագահին մասնաւոր սենեակը ու մատենադարանը պաշտօնապէս կնքուեցան։

—Նախագահ Պ. Լուպէ ամիս մը սուգ պիտի պահէ իր նախորդին մահուանը առթիւ։ Այդ միջոցին ոեւէ արարողութիւն պիտի չկատարէ։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 24 փետրվ.— Պ. Պ. Մառսէլ Հապէռ և Բօլ Տէռուլէտ, երեսփոխան և պետհայրենասէրներու Դաշնակցութեան, առաջարկեցին Ռօժէ զօրավարին, որ իր զօրքերով Պ. Ֆէլիքս Ֆօրի յուղարկաւորութենէն կը դառնար, խռովարարական միջոցներ ձեռք առնելով քալել Էլիզէի վրայ։ Երկու երեսփոխանները անմիջապէս ձերբակալուեցան ու բանտարկուեցան։ Իլիզեան դաշտերուն վրայ քանի մը ցոյցեր տեղի ունեցան առանց ծանր դէպքի մը։ Պ. Միլվուա անսաստած ըլլալով ոստիկանութեան, ոստիկանատուն տարուելով բանտարկուեցաւ։

—Երեսփ. ժողովին մէջ դատական նախարարը յայտարարեց թէ երկու երեսփոխաններ Պ. Պ. Տէռուլէտ և Մառսէլ Հապէռ, ծանր յանցանք մը գործած են։ Պահանջեց որ խորհրդարանական անբռնաբարելիութիւնը վերցուի անոնց վրայէն, որպէս զի դատաստանի ենթարկուին։ Ժողովը որոշեց այդ երեսփոխաններուն վրայէն վերցնել խորհրդարանական անբռնաբարելիութիւնը։ Ազգային կուսակցութենէն երեսփոխան մը պահանջեց ժողովէն որոշել Պ. Պ. Տէռուլէտ ու Հապէռի առժամաբար ազատ արձակուիլը։ Նախարարութիւնը ընդդիմացաւ այդ պահանջումին։ Ժողովը 109ի դէմ 438 ձայնով մերժեց առժամեայ արձակման առաջարկութիւնը։ Պ. Պ. Տէռուլէտ ու Հապէռ Սանթէ բանտը տարուեցան։

—Ծերակոյտը երկուշաբթի պիտի վիճաբանի վերադատումի օրինագիծին վրայ։

—Ծերակոյտին ատենապետի ընտրութիւնը պիտի կատարուի մարտ 2ի հինգշաբթի օրը։ Պ. Պ. Քոնսթան ու Բէթրալ միակ ընտրելիները կը մնան։

ԱԶԴ.—Թաղական Խորհուրդս ժամանակէ մը ի վեր կը ջանար Սամաթիոյ Նունեան-Վարդուհեան վարժարանին մէջ որոշ ծրագրի մը համաձայն՝ արհեստանոց մը բանալ, որպէս զի գիւղական աշակերտուհիք որոշեալ ժամերու մէջ, իսկ շրջանաւարտք տարի մը ամբողջ հոն աշխատելով՝ վարժարանէ մեկնելէ վերջ, ուսմանց պաշարին հետ եւս կարեւոր արհեստներ ձեռք բերած ըլլան։

Ծաղկեշինութիւնը, որ նոյն ծրագրոյ էական մասը կը կազմէր, այս անգամ վարժարանին դաստիարակ-ուսուցչուհի և ձեռագործի դասատու Ազն. Օրիորդ Պէտրիս Վարդանեանի անխոնջ աշխատութեանց շնորհիւ կատարելագործուած ըլլալով՝ Թաղ. Խորհուրդս կը փութայ ծանուցանել թէ արհեստանոցի նոյն ճիւղը բացուած է, ուր կը շինուին ամէն տեսակ ծաղկեփունջեր, ծաղկեկողովներ, շրջանակներ և ամէն ձեւի տակ սպիտակ յենակներու վրայ ծաղիկներ, որոնք ճաշակի նրբութեան և գոյներու ներդաշնակութեան կողմէ առաջնակարգ գործարաններու մէջ շինուած և Բերա ծախուածները կը գերազանցեն և դիւրագին են միանգամայն։ Համոզուելու համար կը բաւէ մի անգամ այցելել վարժարանը։

Ուստի կը խնդրուի յառաջդիմասէր ազգայիններէ, որ երբ այդպիսի նիւթերու պէտք ունենան, նախապատուութիւն տան հայ վարժարանի մը մէջ շինուածներուն, որով թէ՛ իրենք գոհ պիտի մնան և թէ պիտի սատարեն աղջկանց կանոնաւոր արհեստանոցի մը հաստատման։

Քաջայոյս ենք որ մօտ ատենէն արհեստանոցի միւս ճիւղերու բացումն եւս պիտի ծանուցուի։

Յանձնարարութեանց համար դիմել,

1. Սամաթիա, Ն. Վարդուհեան վարժարան.
2. Բերա, Կալաթա Սէրայի լիսէին դէմ, թիւ 200, Աստաչեան էֆ. Յ. Գարաքէօզեանի.
3. Ղալաթիա, Տէյիրմէն խան, թիւ 18, Լեւոն էֆ. Յ. Գարաքէօզեանի։

Թաղական Խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ
Յ. ԱԲԻԿԵԱՆ Պ. ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

Սամաթիա, 5 փետր. 1899 375 3—5

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ Երեսը

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սերի Դ	Օ. Ո.	26	07
Ամէնէն բարձր գին	»	26	09
Ամէնէն վար գին	»	26	05
Ռումէլիի երկթ. զոգ	Ֆր.	118	—
Ամէնէն բարձր գին	»	118	50
Ամէնէն վար գին	»	117	12

ԲԱՑՈՒՄ 13 Փետր.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սերի Դ.	Ք. Կ.	26	04
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	117	50
Օսմանիյէ		425	—
Ռէժի		295	—
Օսմ. Պանքա		13	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթթմ.		6	10
Երկրագործական Պանքա		7	—
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալէօր	Ա. Ո.	4	14
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	35
Թրամուէյ բաժնեթ.		730	—
» ժուիսանս		235	—
» պարտաթ.	Ֆր.	502	—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	299	50
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	470	—

ՕԹԻԼԱՆՑ

Քոնսոլիտէ ութ օրուան	Օ. Ո.	4	12
» մէկ ամսուան	»	—	—
Ռում. երկթ. ութ օրուան	»	—	—
» » մէկ ամսուան	»	—	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	19
Անգլիական ոսկի	»	110	02
Բոլ Եմբէրիալ	»	90	15
Քրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	04
Մէթալիք	»	86	10
Ռուսլիք Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	55

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	35
» » » չէք	»	110	20
Բարիզ » »	Ֆր.	22	95
» » » չէք	»	22	85
Պէրլին անտոսկոս չէք	Մարք	18	56
Վիեննա չէք	Ֆիօր	10	91

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ. 24 Փետր.

Օսմ. Քոնս. Սէրի Ա.	Ա. Ո.	—	—
» » » Բ.	»	47	75
» » » Գ.	»	28	—
» Դ.) բաց.	»	23	63
) գոց.	»	23	63
Փոխառութիւն Դասսայիա	»	84	—
Օսմ. 3 1/2 %	»	79	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	13	06
Այտընի երկաթուղի	»	11	50
Եգիպտական Միացեալ	»	108	37
Անգլ. Քոնսոլիտէ		111	25
Հելլենական 5 %	»	44	50
Մոնոբոլ հելլենական 4 %	»	50	50
Ռանթ 4 %	»	38	—
Պուլկ. փոխառ. 6 % 1888	»	93	—
» Նոր » 6 % 1892	»	93	—
Փոխան. Բարիզի վրայ	»	25	250
Դրամազեղչ	»	3	—

ԲԱՐԻԶ. 24 Փետր.

Օսմ. Քոնս. Սերի Դ.) բաց.	Ղրշ	23	90
) գոց.	»	23	90
» » » Բ	»	48	—
» » » Գ.	»	28	30
Օսմանիէ	»	425	—
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	118	25
Օսմ. Ռէժի	»	294	—
Օսմ. Կայս Պանքա	»	577	—
Ֆրանս Ռանթ 3 %	»	102	95
Քրէտի Լիոնէ	»	895	—
Պանք տը Բարի	»	—	—
Սուէզի բաժնեթուղթ	»		
Իտալական Ռանթ	»	56	15
Սպանիական արտաքին	»	55	40
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	200
Դրամազեղչ	»	03	—

ՊԵՐԼԻՆ, 24 Փետր.

Օսմ փոխառութիւն 1888	մարք	112	75
Ռումէլիի երկաթուղի	»	117	25
Անատ երկթ. պարտաթուղթ	»	97	20
Փոխ Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	350

ՎԻԵՆՆԱ, 24 Փետր.

Փոխան. Բարիզի վրայ	Ֆիօր.	47	02
» Լոնտոնի վրայ	»	120	95
Ռումէլիի երկաթուղի	»	63	50
Օսմ. Ռէժի	»	136	75

Երէ կուզէք
ԱՌՈՂՋ ՈՒ ԵՐԿԱՐ ԱՊՐԻԼ
Կարդացէ՛ք
ՏՕՔԹ. Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆԻ
ԱՌՈՂՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
3—5

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի Շահանէճէ միւպաեա օլընաճագ օն իւչ պին չէքի համալըն մաճ հալը րուտինին օն սէքիզինճի բէնչչէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն թալիպ օլանլարըն Խազինէի միւշարիւլէյհաեա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 11 շուպաթ սէնէ 314

1—3

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի Շահանէճէ միւպաեա օլընաճագ միւխթէլիֆ էլճինս բիրինճէլէրին միւնագասաարընա պաշլանըլըրդըղընտան իթթանա թալիպ օլանլարըն Խազինէի միւշարիւլէյհաեա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 11 շուպաթ սէնէ 314

1—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000.000

ՖԻՆԻՔՍ

ESTABLISHED 1782

Հիմնուած ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրները Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ անսահման պատասխանատուութեամբ։ Դրամագլուխը և պահեստի գումարը կը հասնի 4,000,000 անգլիական ոսկի։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մէկ գլխաւոր ապացոյցն է 20,000,000 Անգլիական ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասներուն համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և մրցողութեամբ ստորագրելոյ, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասները։

Հ. ՍՈՒԻՆ և Ընկ. ընդհ. գործակալք Կ.Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը Վիթալիս խան, գետնայարկ Թիւ 1

ՊԱՅՊԼ ՀԱՈՒՍԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Տղայոց Լուսաբեր, ամսաթերթ պատկերազարդ, տարեկան բաժանորդագին 6 ղահեկան։ Կը պարունակէ զանազան տեսակ պատկերներ նաեւ բարոյական և հրահանգիչ մանր յօդուածներ։ Շատ օգտակար ամէն պզտիկի։

Հաւաքումն վկայութեանց, երես 488, գին 4 ղահեկան։

Ներածութիւն (մասն Ա.) երես 318, գին 10 ղահեկան։

Ներածութիւն (մասն Բ.) երես 200, գին 7 ղահեկան։

Բառարան Ս. Գրոց, երես 635, գին 20 ղահեկան։

Պատմական ապացոյցք Քրիստոսի Յարութեան, երես 72, գին 20 փարա։

Քննութիւն «Մերոս»ի, երես 137, գին 1 ղահեկան։

Քրիստոնէութիւն եւ հրաշք զարդիս, երես 75, գին 20 փարա։

Յանուն Նորա, երես 206, գին 4 ղահեկան։

Պատմութիւն բարեկարգութեան երես 862, գին 28 ղահեկան։

Կը ծախուի Պայպլ-Հաուսի գրատան մէջ ի Ֆինճանճըլար Եօգուշու։ 173

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ Ե ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիայէ և Պոլսոյ մէջ
կանոնաւորեալ բանող

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Փետր. 28 Սէնտ-Ժան Մարսիլիայէն։
Մարտ 6 Մէնկրէլի Անատոլուի եզերքէն։
» 2 Լա Կօլ Անվերսէն։

ՄԵԿՆՈՒՄ

Մարտ 1 Սէնտ-Ժան Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովորոսիսք։
» 7 Մէնկրէլի Մարսիլիա ուղղակի։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղւոյ ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն
Նաւարկէք, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակալութեան
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՇՈՒԼ
575 Թոփհանէ, քարափին վրայ

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերփուլ և Արեւելից մէջ բանող
շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիրդօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առմէնիան	10500	Էճիբշիըն	3500
Քէստրիան	10500	Ասըրժ.ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլօմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գոստոնիան	8000	Ալզաշիըն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինճօ	900
Վավօնիան	3700	Օբօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1
Ղալաթիա

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ՊԵՐԱ 396

([illegible])

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենաատաղձիկ ցաւած ակռաներն ալ անցաւ կը լեցնեն. ցաւով գիծերու բուժում վերջնական պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, հաստատ, և գեղեցիկ արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, [illegible]

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թէժ-բեկցելի դեղերու և ամենակատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ, [illegible]

Ց. Դ. Զմեռները կիրակի օրերն ալ, ([illegible]) ինչպէս նաեւ ամեն օր, ([illegible]) հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղին։

Գաւառցիներէ կրնան գրել իրենց բնակարանն, Թիւ 1 [illegible]

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892
(Թուական
9 Սէֆէր 1310)

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Պ. Ալպէր Սիմընս
Ցակօրեան խան, Վոյվոտա փողոց
Թիւ 67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա
194

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքային մասնաճիւղը
Եէնի ճամի հավլուսը փողոց,
Օսմ. Նամակատան դէմը

Ընդհ.-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զասօֆ
Մահրուճճըլար, Զաւըլը խան, Թիւ 21

ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ ԼԱՆՔԱՇԻՐ

ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1862ԻՆ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,127,500 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ
ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ ՌՕԼԻՆԳԷՐ ՔԻՆՆԷՅ

Հիւսէ խան, Թիւ 2—3, Վոյվոտա փողոց, Ղալաթիա

Առաջնակարգ Ընկերութիւն մ'է աս, իր առատաձեռնութեամբ, ճշդապահութեամբ և պատուաւորութեամբ համբաւաւոր։

ՔԷՆԻ ԹԷՕՏՈՐ ՍԹԷՖԱՆՈՒ

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
Ամենահին Միջազգային Ընկ.ն
Կենաց վրայ ապահովագրութեան
Տնօրէնութիւն Յեւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ'Իթալիէնի անկիւնը), Ընկերութեան շէնքերն այժմ կը վերաշինուին, որով իր գրասենեակներն առժամաբար փոխադրուած են Նոտր-Տամ տէ Վիքթուառ փողոց Թ. 42։

1898 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՄԻԼԻՈՆ ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 4,545,160,943 ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 320 միլիոն։

1898ին հնչուն դրամով վճարելի շահերն են 14,400,000 ֆր., 1897էն 1,424,000 ֆր. աւելի։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ ունի 300,000է աւելի անդամ, որոնք Ընկերութիւնը կը կազմեն, որոնց կը պատկանի Ընկերութիւնն և որոց կը վերաբերին Ընկերութեան բոլոր շահերը։ Եթէ մասնակից էք, և կամ տակաւին չէք, խիստ շահեկան է ձեզի համար ճանչնալ Ընկերութեան մասնաւոր կարգադրութիւնները։ Օրինակի համար մանրամասն տեղեկութիւններ ուզեցէք իբրեւ հասութաբեր գործ ապահովագրութեան վրայ որ հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոս ունի. նոյնպէս տարեվճարներու եւ տարրուելու ձեւով ապահովագրութեան վրայ, ի դէպ մահու որոշեալ ժամանակամիջոցի մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քննիչ-Պատուիրակ
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ
Վոյվոտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՌՈՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱԾՔ.

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	82,500,000 »
1895 ի հասոյթք	25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Ղալաթիա, Քարաքէօյ
([illegible])

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՕՏՈՐ ԲԷԲԷՆ

Լ'ԱՆՔՐԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երաշխաւորութեան գումար 147 միլիոն.

1871էն մինչեւ 1897 վճարուած գումար 239 միլիոն։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Զիչի, Կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ
» Ռուտոլֆ Հոեօս, Փոխ-Նախագահ.
» Ժոզէֆ Հոեօս, Կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական.
» Ֆօլմոն Նաքօ, » » »
» Անթուան Բլօքէլ տ'Օտէն.
Թէօտոր Բոնձէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարութեան Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄԻԻՔ, Կայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական
Ընդհանուր գործակալ ԼԻՕՆԷԼ ՊՈՆՏԻ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ. Բերա, Թիւնէլի հրապարակը, Սարաֆօղլուի տուն։
ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ 176

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընթացք Հըլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարճէլլօ	3709	Սիրիօ	1735
Արիօսդօ	2877	Տիտօ	4811	Հիտալկօ	1581	Միրանտօ	3557	Սիլվիօ	1198
Գասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սոէրօ	1200
Գօրօտինօ	1264	Տուրօ	2388	Հօրատիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Գրսօ	1076	Տրակօ	1718	Հումպէր	596	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրինօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թոպիօ	3827
Պըֆֆալօ	4451	Էպրօ	2464	Իտահօ	5540	Օթհօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնէկօ	4036	Թօրպիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էքօ	1481	Քէլսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2428
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլպինօ	2307	Պալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտօ	1828	Քովնօ	1700	Բէլօ	540	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1059	Րիալթօ	2229	Վօլթուռնօ	2398
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէանտրօ	2272	[illegible]	1563	Ուիլօ	1850
Գլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Ռօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4233	Կիտանօ	1248	Լօրէնցօ	3191	Ռօմէօ	1789		

Լօրէնցօ շոգենաւը, նաւապետ Ուէնկ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած պարպուած և Օտեսա ուղղեւորած է։

Տասօ շոգենաւը, նաւապետ Բէյն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 20ին և մարտ 6ին հոս կ'սպասուի։

Մէլթօ շոգենաւը, նաւապետ Պօյդ, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և մարտ 3ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար, ուսկից պիտի մեկնի Նովորոսիսք և Օտեսա երթալու համար։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻՒՏ ԸՆՏ ՐԻՋՕ
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլլէթ խան. Ղալաթիա

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DF COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Դշ. 16 28 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 17 1 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ (հաղորդակցելով Աղեքսանդրիա, Բորտ-Սաիտ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Քիոս).
Եշ. 8 2 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Եշ. 18 2 Ինէպօլու, Սինօպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Պաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի։
Ուր. 19.3 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի-

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
Որք [illegible] Լիվերփուլ և Արեւելից մէջ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ումպրիա	7718	Պոթնիա	4551
Էթրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Աւրանիա	7268	Ալկօս	2393
Փավոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Փալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալէփփօ	2143	Մերօզօ	1855
Քէտար	1876	Փամփանիա	2950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Գաթալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ք. ՃՈԼԻ գործակալութեան
Thomas C. Joly
Ալիքսանտրի խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 571

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերփուլի, Գլազկոյի, Մանչեսթրի
և Սեւ Ծովի մէջ բանող

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ռամսէս	3000	Թիպս	2500
Ապիս	3000	Նէրթիս	2400
Փէլյուզը	3000	Օսայրիս	2250
Թեանորա	3000	Մէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասրէնի	1500
Թարքոզէս	2500	Գիւլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթթոլ խան
ՃԷՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
568 31, Ճէյմս Սգրիդ Լիվրբուլ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ՆՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (168)

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ԱՐՈՒԱՐՁԱՆԻՆ ՏՂԱՆ

Գ.

ՄԱՅՐ ԼԱՆՏԼՈՅԻ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Այդ չափը բաւական չէր, երրորդ մ'ալ պէտք էր քեզի, ես...։ Անմիտ...։ Ինչպէս կրցիր հաւատալ, թէ ամէնէն մեծարուած յարգելի անուն մը կրելու պատիւն ունենալով, իմ պարտականութիւններս մոռնալու վատութիւնը յանձն կրնայի առնել...։ Տը Բրէյլ մարքիզին և Հանրի Տէշարմի միջեւ ո՜րչափ հեռաւորութիւն...։ Ազնուականը փոքր է, աշխատութեան մարդը մեծ է։ Ա՛հ, ա՛հ, ա՛հ, տը Բրէյլ մարքիզը չտեսաւ զայս, ո՛չ, չհասկցաւ որ ես կ'օգտնչանայի ամուսնիս վրայ, կը պաշտէի զայն։

Անժէլ կեցաւ շունչ առնելու համար։

—Տը Բրէյլ մարքիզ, շարունակեց դողահար ձայնով մը, դուն կը սիրես զիս, բայց ես կ'արհամարհեմ քեզ, կ'ատեմ քեզ, կը հասկնա՞ս, կ'ատեմ քեզ։ Ա՛հ, ես ալ քեզի պէս անհամբերութեամբ այս օրուան կ'սպասէի՝ ըսելու համար քեզի թէ թշուառական մ'ես, անզգամ մ'ես, վատ մ'ես, եւ երեսիդ նետել այն զարշանքը զոր կը ներշնչես ինծի, այն արհամարհանքը զոր ունիմ քու վրադ։

Մարքիզը, փոխանակ անկուելու այս նախատինքին տակ, աւելի ծռեց գլուխը։

Տիկին Տէշարմ շարունակեց։

—Տը Բրէյլ մարքի՛զ, քու հրամանովդ որիկաներ գացին Լէօնթին Լանտէն վերցուցին Սորպիէններուն ագարակէն։ Ո՞ւր տարին, ի՞նչ ըրին զայն։

Մարքիզն անոր նայեցաւ շփոթած։

—Պատասխան տու՛ր, պարո՛ն, գոչեց Անժէլ, քոյրս քեզմէ կ'ուզեմ, կը պահանջե՛մ...։

Անհասկնալի բառեր անցան մարքիզին շրթներուն մէջէն։

—Պատասխան չպիտի տաս, չուզեր պատասխանե՞լ, գոչեց Անժէլ գալարելով իր թեւերը սրտին ցաւէն։ Քո՛յրս, խեղճ քո՛յրս...։ Ա՛հ, պիտի հալածեմ այս մարդն իմ ատելութեամբս, անդուլ անդադար, մինչեւ որ քու վրէժդ առնուի...։ Անողոք, անգութ պիտի ըլլամ վրէժխնդրութեանս մէջ։ Պէտք է որ այս թշուառականը քաւէ իր ոճիրը։

Պատկերին դառնալով, գողդոջուն ձեռքերն անոր երկնցուցած էր։

Դուռ մը բացուելով՝ սպասաւոր մը ներս մտաւ ձեռքն արծաթէ փոքրիկ ափսէով մը, որուն վրայ նամակ մը կար։

—Ստիպողական նամակ մ'է տիկինին համար, ըսաւ։

Անժէլ առաւ նամակը. ծառան դուրս ելաւ։

Մարքիզը բան մը չէր տեսներ, բան մը չէր լսեր. անշարժ, թեւերը կախած, տեսնողը քար կտրած կը կարծէր։

Տիկին Տէշարմ պատռեց նամակին պահարանը և արագապէս կարդաց Ալպէռ Անտրէի գրածը։

Բացագանչութիւն մ'արձակեց, որ վեր ցատկեցուց մարքիզն և ինքզինքին բերաւ։

Տը Բրէյլ մարքի՛զ, գոչեց տիկին Տէշարմ աչքերը կանգնելով, դուք չէք գիտեր ի՛նչ կը դառնայ այս վայրկենիս. ես ըսեմ ձեզի, ձեր որդին, տը Բրէյլ կոմսը կը մենամարտի Անտրէի հե՛տ...։

Մարքիզը տնկուեցաւ խոլոռ աչքերով։

—Այս չէ սակայն աւելի սարսափելին ձեզի համար, շարունակեց դողահար ձայնով. պարո՛ն տը Բրէյլ, երկու եղբայր են մենամարտողները. Անտրէ զաւա՛կն է Լէօնթին Լանտէի։

22

ՊԱՏԻԺԸ

Մարքիզը խուլ աղաղակ մ'արձակեց. երկու ձեռքը ճակտին տարաւ, որ պաղ քրտինքով մը ծածկուած էր, և աթոռի մը վրայ ինկաւ։

Ինչպէս որ կ'ըսէր քիչ մ'առաջ, տիկին Տէշարմ անողոք էր. կծու ձայնով մը շարունակեց.

—Անտրէ Բիժոյ, այն որ տակաւին այսօր արուարձանի տղան կը կոչուի, ձեր որդին է պարո՛ն մարքիզ։

Հազիւ քանի մ'օրուան ծնած, այդ մեծ ազնուականի որդին՝ ճամբու մը վրայէ գտնուելով՝ հանրային գթութեամբ ողջ մնացեր էր...։ Մինչ տը Բրէյլ մարքիզն իր զուարճութեանց ետեւէն կը պտըտէր, պարզ գործաւորներ, բայց բարի սիրտեր, իր զաւակը գետնէն վերցընելով կը խնամէին...։ Մինչ ազնուական մարքիզը շքեղ կոչունքներ կու տար, խրախճապանծ կը պտըտէր Պուլոնեի ծառաստանին մէջ ձիով կամ իր տոհմանշանաւոր կառքով, կամ Օբէռայի օթեակին մէջ կը ճոխանար և ամէն կողմ լիաձեռն ոսկի կը ցանէր, արուարձանին գործաւորները, ընտանեաց հայրեր, իրենց չարաչար վաստկածնէն մաս մը կը զոհէին իրենց զաւակներուն բերնէն կտրելով, որպէսզի հաց տային այդ հարուստ ազնուականին որդւո՛յն...։ Ի՞նչ կ'ըսէք ասոր, պարո՛ն մարքիզ. աղուոր բան չէ՞. բարձր բարոյական չէ՞...։

Ընկեցիկ տղան մեծցաւ, մարդ մը եղաւ, վեհօգի, խելացի, ազնուաբարոյ երիտասարդ մը... ինչպէս որ պէտք է ըլլայ մարքիզի մը զաւակը...։ Եւ հայրը անոր վրայ նախանձելու պատիւն ըրած է իրեն...։ Եւ ո՞վ գիտէ. ա՛հ, Աստուած ներէ ինծի այս մտածութիւնս, թերեւս հայրն է որ իր որդւոցմէ մէկուն ձեռքը զինած է միւսն սպաննելու համար...։ Այս ալ գեղեցիկ բարոյական մը չէ՞, պարո՛ն մարքիզ։

Բայց Անտրէ կորովի, քաջ և ճարպիկ է, դիւրաւ չի զարնուիր, տարակոյս չունիմ, սիրտս կ'ըսէ ինծի...։

Ա՛հ, քիչ մ'առաջ մեղք գործեցի Աստուծոյ արդարութեանը վրայ կասկածելով...։

Յանկարծ ետեւէն ոտնաձայն մը լսուեցաւ։

Մէկէն ետին դարձաւ Անժէլ։

Սենեակին դրանը մէջ որ բացուեր էր, երկու կին տեսաւ մթագոյն սեւեր հագած։

Մէկը դողահար, աչերն արտասուքով լցուած, ընկերին ուսին յեցած էր։

Տիկին Տէշարմ նախ զարմացական շարժում մ'ըրաւ, և անմիջապէս ետքն ալ խնդալից ուրախութեան ճիչ մ'արձակեց։

Ճանչեր էր զայն, որուն համար կուլար երկար ժամանակէ ի վեր։

—Քո՛յրս, գոչեց, թեւերը բաց վրան դիմելով.

—Անժէլ, գոչեց Լէօնթին ալ։

Եւ տիկին Տէշարմի թեւերուն մէջ ինկաւ սրտատրոփ ուժաթափ։

Խանդագորով և հեշտալի գրկախառնութիւն մ'եղաւ։

(Շարունակելի)